

Miesięcznik Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej • nr 5/195 • maj 2013

Wiadomości Uniwersyteckie

60 lat Zespołu Tańca
Ludowego UMCS

WSPÓŁPRACA UMCS ZE LWOWEM

1 Wizyta delegacji z UMCS w lwowskiej operze; **2** Konferencja prasowa. Od prawej: Danylo Tkanko – koordynator ds. kontaktów zagranicznych, Natalia Derevinska-Sobiecka z Biura Rekrutacji UMCS, prorektor Urszula Bobryk, rektor Stanisław Michałowski, radny Miasta Lwów Roman Hrytsewich i Marcin Gołębiowski, dyrektor Centrum Promocji UMCS; **3** Wizyta rektora Stanisława Michałowskiego w Radiu Lwów; **4** Od lewej: rektor Lwowskiej Narodowej Akademii Muzycznej Igor Pylatyuk oraz rektor Stanisław Michałowski; **5** Radny Miasta Lwów Roman Hrytsewich i rektor Stanisław Michałowski podpisują umowę o współpracy; **6** Otwarcie Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego UMCS we Lwowie; **7** Otwarcie Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego UMCS we Lwowie **8** Budynek, w którym znajduje się Centrum Informacyjno-Konsultacyjny UMCS we Lwowie; **9** Materiały promocyjne UMCS Fot. Magdalena Kozak-Siemnińska

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji:
pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5,
pl. 1313, 20-031 Lublin
tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja: Ewa Kawalko-Marczuk (redaktor naczelny), Agnieszka Gałczyńska, Magdalena Kozak-Siemnińska, Aneta Śliwińska

Współpracownicy: Tomasz Bielecki, Karolina Bronisz, Rafał Czekaj, Monika Gabryś-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Eliza Kosieradzka, Wacław Kostko, Beata

Kozłowska, Paweł Kucharski, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Maria Młynarska, Przemysław Mroczek, Sylwester Spasiewicz, Monika Pańczyk, Iwona Wieleba

Okladka: 60 lat ZTL UMCS, fot. Jacek Ryś

Druk: Drukarnia Multipress

Nakład: 630 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit & Grzegorz Zychowicz, idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za poglądy Autorów oraz treści zawarte w tekstach nie pochodzących od Redakcji.

SPIS TREŚCI

Wydarzenia

Z życia Uczelni.....	4
Na Wydziałach.....	14

Kartka z kalendarza

Zespół Tańca Ludowego UMCS ...	19
Ten Zespół to całe moje życie	22
60 lat Zespołu Tańca Ludowego UMCS	24

Nauka i ludzie

Pamięci Tarasa Szewczenki w Lublinie	26
Pracownicy Zakładu Archiwistyki na konferencji w Moskwie	27
Rada Rozwoju Lublina	29
UMCS czyta!.....	30
Posiedzenie Komitetu Nauk o Finansach PAN w Lublinie.....	30
I Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Teatralny w języku rosyjskim.....	31
Wizyta delegacji z Politechniki Lwowskiej na Wydziale Ekonomicznym	32

Sprawy studenckie

Podróże po świecie Luzofonii.....	33
Nowy Rzecznik Praw Studenta RP	34
V Lubelski Konkurs Ortograficzny	35
Konkurs recytatorski dla uczniów.	36
V Uniwersyteckie Spotkania z Literaturą w Radomiu	36
„Technologia w świecie biznesu” ..	37
III Wojewódzki Konkurs Piosenki Rosyjskiej	38
Konferencja Polskich Uczelni Ekonomicznych w Warszawie.....	39
Międzynarodowy Dzień Ziemi i Ogólnopolski Dzień Geografa ...	40
Studencka debata „Gospodarka Przestrzenna w teorii i praktyce” .	42
Przedszkolak w świecie chemii. ...	44
II Dwujęzyczny Konkurs Recytatorski w CJKP UMCS	45

W świecie książek

„Portugalskie języki kreolskie w Afryce”	47
---	----

Rektor Stanisław Michałowski i rektor Dniepropietrowskiego Uniwersytetu Narodowego Mykola Poliakov

Fot. Grzegorz Janusz

UMOWA Z DNEPROPIETROWSKIM UNIWERSYTETEM NARODOWYM

Na początku kwietnia w Dniepropietrowsku rektor Stanisław Michałowski i Mykola Poliakov reprezentujący Dniepropietrowski Uniwersytet Narodowy im. Olesia Gonczara (Ukraina) zawarli umowę o współpracy akademickiej w dziedzinach: naukowej, kulturalnej i dydaktycznej pomiędzy poszczególnymi wydziałami, instytutami bądź katedrami UMCS i ich odpowiednikami w DUN. Obydwa Uniwersytety zobowiązały się wspólnie realizować m.in. program kulturalny, prace badawcze i dydaktyczne, wymianę pracowników naukowo-dydaktycznych, informacji, materiałów, publikacji naukowych, a także wymianę studentów

Fot. Katarzyna Link

WIZYTA AMBASADORA EKWADORU

10 kwietnia odbyło się spotkanie prorektora Barbary Hlibowickiej-Węglarz z Ambasadorem Ekwadoru Fabianem Valdivieso. Tematyka rozmów oscylowała wokół współpracy akademickiej pomiędzy uczelniami z Ekwadoru a naszym Uniwersytetem.

Z ŻYCIA

Archeologiczna konferencja sprawozdawcza

W dniach 4–5 kwietnia na Zamku Lubelskim, w siedzibie Muzeum Lubelskiego, odbyła się XXIX Konferencja Sprawozdawcza „Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2012”, zorganizowana przez Instytut Archeologii UMCS w Lublinie i Muzeum Lubelskie. W otwarciu spotkania udział wzięli prorektor Ryszard Dębicki.

Posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Nauki

5 kwietnia w Uniwersytecie Warszawskim odbyło się posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Nauki Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, której przewodniczył prorektor Ryszard Dębicki.

Zgromadzenie ogólne Sędziów TK

Prorektor Ryszard Mojak wzięł udział w dorocznym Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Trybunału Konstytucyjnego w siedzibie TK w Warszawie. Podczas spotkania prezes TK Andrzej Rzepliński zaprezentował informację o istotnych problemach wynikających z działalności i orzecznictwa Trybunału w 2012 r.

Rocznica katastrofy smoleńskiej

10 kwietnia prorektor Ryszard Mojak reprezentował naszą Uczelnię podczas lubelskich obchodów trzeciej rocznicy katastrofy smoleńskiej, które odbyły się na pl. Litewskim i w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski. Uroczystości zorganizował Społeczny Komitet Obchodów.

UMCS na Ukrainie

Podpisanie listu intencyjnego oraz porozumień o współpracy zakończyła się niezwykle owocna kwietniowa wizyta delegacji naszej Uczelni we Lwowie. Ze strony władz UMCS w spotkaniach uczestniczyli rektor Stanisław Michałowski oraz prorektor Urszula Bobryk.

10 kwietnia rektor Stanisław Michałowski podpisał z Romanem Hrytsewiczem, radnym Miasta Lwów list intencyjny w sprawie nawiązania współpracy. Porozumienie przewiduje m.in. inicjowanie i wspieranie rozwoju stosunków oświatowych, naukowych, artystycznych oraz sportowych, promowanie idei współpracy międzynarodowej, jak również wspieranie polityki informacyjnej dotyczącej oferty edukacyjnej Uniwersytetu.

W obecności przedstawicieli władz Lwowa, duchowieństwa, środowiska naukowego i artystycznego otwarto także Centrum Informacyjno-Konsultacyjne UMCS we Lwowie. Uroczystości towarzyszył wernisaż prac pracowników Instytutu Sztuk Pięknych UMCS i Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych, przygotowany przez Marię Sękowską oraz Annę Perłowską-Weiser. Na wystawie zaprezentowano prace: A. Barańskiej, Z. Liwaka, A. Mysio, B. Pikulickiego, M. Polakowskiej, A. Popka, A. Perłowskiej-Weiser, M. Sękowskiej, K. Szymanowicza, O. Melnik oraz A. Waszczuk.

Jednym z podstawowych celów utworzonego Centrum jest prowadzenie konsultacji dla osób zainteresowanych podjęciem studiów na naszej Uczelni, które mogą uzyskać materiały informacyjne w języku polskim i ukraińskim dotyczące

UCZELNI

Opracowała Ewa Kawałko-Marczuk

oferty kształcenia, kursów i szkoleń prowadzonych przez Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców, warunków studiowania czy szczegółowych zasad rekrutacji. Dodatkową formą działalności jest prowadzenie wykładów otwartych przez pracowników naukowo-dydaktycznych UMCS, skierowanych do społeczności Lwowa, a w szczególności osób pochodzenia polskiego (pierwsze spotkanie zaplanowane jest na czerwiec br.). Tematy wykładów będą oscylowały wokół zagadnień związanych z kulturą, tradycjami i historią Polski, stosunkami polsko-ukraińskimi oraz systemem prawnym Unii Europejskiej.

Otwarcie Centrum i podpisanie listu intencyjnego o współpracy odbiło się szerokim echem w ukraińskich mediach, które przygotowały obszernie relacje na temat UMCS, jak również wśród polskich dziennikarzy pracujących we Lwowie.

Ponadto, rektor Stanisław Michałowski oraz rektor Lwowskiej Narodowej Akademii Muzycznej Igor Pylatyuk zawarli porozumienie o współpracy akademickiej, które obejmuje m.in.: prowadzenie wspólnych projektów badawczych, naukowych oraz dydaktycznych, wymianę pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych, realizację wspólnych programów międzynarodowych, projektów na rzecz doskonalenia systemu wyższego szkolnictwa muzycznego, a także organizację międzynarodowych przedsięwzięć muzycznych.

UMCS zawarł też umowę o współpracy z Polską Szkołą Średnią nr 10 im. św. Marii Magdaleny we Lwowie, do której uczęszczają uczniowie

wie pochodzenia polskiego. W planach jest podpisanie podobnego porozumienia z drugą polską placówką oświatową – Szkołą nr 24 im. Marii Konopnickiej.

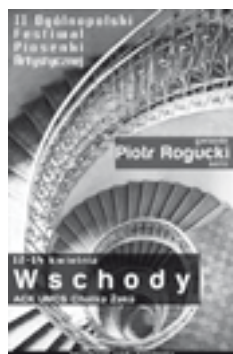
Wizyta we Lwowie zaowocowała także wieloma bliskimi kontaktami z polskimi i ukraińskimi organizacjami, takimi jak: Lwowskie Towarzystwo Artystów Polskich, Lwowski Związek Artystów Ukrainy, Federacja Organizacji Polskich na Ukrainie oraz z przedstawicielami polskich mediów (Radio Lwów, Kurier Galicyjski, Telewizja Internetowa POLwowsku itp.). Delegacja UMCS spotkała się również z Tadeuszem Ederem – dyrektorem Lwowskiego Teatru Opery i Baletu.

W spotkaniach we Lwowie, odbywających się w dniach 8–11 kwietnia udział wzięli także: Marcin Gołbiowski – dyrektor Centrum Promocji UMCS, Magdalena Kozak-Siemieńska – rzecznik prasowy UMCS, Natalia Derevinska-Sobiecka z Biura Rekrutacji UMCS oraz Daniel Tkanko – koordynator ds. kontaktów zagranicznych.

Fotorelacja z wyjazdu znajduje się na s. 2.

Magdalena Kozak-Siemieńska

Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej „Wschody”

Słowa, muzyka i emocje znów zawałały Lublinem. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej „Wschody”, odbywający

Fot. Daniel Górecki

SPOTKANIE KONTROLNE BIURA PROGRAMU STYPENDIALNEGO IM. KONSTANTEGO KALINOWSKIEGO

11 kwietnia w naszym Uniwersytecie odbyło się spotkanie kontrolne Biura Programu Stypendialnego im. Konstantego Kalinowskiego przy Studium Europy Wschodniej UW, które monitoruje pobyt stypendystów programu z Białorusi na studiach w uczelniach polskich. Program Stypendialny im. K. Kalinowskiego jest największym w Europie programem pomocowym dla młodych Białorusinów niemożących studiować w swoim kraju ze względu na polityczne poglądy, który umożliwia zdobycia wykształcenia w Zachodniej Europie. W spotkaniu uczestniczyli: Joanna Gierowska-Kałuża oraz Anna Taranta z Komisji Kontroli Wewnętrznej Programu, siedmiu stypendystów programu odbywających studia na UMCS (Wydziały: Ekonomiczny, Politologii, Humanistyczny), prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz oraz pracownicy Biura ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych. Studenci poinformowali o sprawach związanych z organizacją swoich studiów na UMCS, życiem w Lublinie, realizacją swoich zainteresowań i planami kontynuowania nauki w Polsce. Komisja kontrolna otrzymała też odpowiednie zaświadczenia i informacje na temat przebiegu studiów poszczególnych stypendystów programu na UMCS.

Fot. Aneta Śliwińska

Rektor Stanisław Michałowski podczas otwarcia Zjazdu Historyków Studentów

XXI OGÓLNO-POLSKI ZJAZD HISTORYKÓW STUDENTÓW

22 kwietnia w Dużej Auli Wydziału Humanistycznego UMCS zainaugurowano XXI Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów. Uroczystego otwarcia Zjazdu dokonał rektor Stanisław Michałowski.

Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów jest największą tego typu, cykliczną konferencją popularnonaukową, w której udział biorą studenci i doktoranci polskich i kilku zagranicznych uniwersytetów. Ponad 300 prelegentów przedstawiło swoje wystąpienia w 20 panelach tematycznych, moderowanych przez pracowników naukowych UMCS. Ich uzupełnieniem były cztery panele eksperckie oraz liczne imprezy towarzyszące, wycieczki tematyczne promujące Lublin i Lubelszczyznę, warsztaty historyczne oraz prezentacja miasteczka rekonstrukcyjnego. XXI Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów, który odbywał się w dniach 22–26 kwietnia, został przygotowany przez Komitet Organizacyjny w składzie: Aleksandra Marzec, Urszula Pitura i Paweł Wrona oraz kilkunastu współpracowników. Całemu przedsięwzięciu szczególną uwagę poświęcili również dyrektor Instytutu Historii Dariusz Słapek i dziekan Wydziału Humanistycznego Robert Litwiński.

Fot. Aneta Śliwińska

Dziekan Robert Litwiński

się w dniach 12–14 kwietnia w ACK UMCS „Chatka Żaka”, po raz drugi gościł młodych wykonawców z całego kraju. Podczas pierwszych dwóch dni na scenie zaprezentowali się wykonawcy z całej Polski. Każdy z nich został oceniony przez jurorów: Barbarę Stępnia-Wilk, Urszulę Bobryk oraz Jana Poprawę. Ostatniego dnia wydarzenia laureaci zaprezentowali się ponownie podczas koncertu galowego, a wraz z nimi na scenie wystąpił Piotr Rogucki, wokalista zespołu COMA.

Przekazanie lubelskiego garnizonu Policji

11 kwietnia odbyło się pożegnanie dotychczasowego Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji nadinsp. Igora Parfieniuka oraz przekazanie lubelskiego garnizonu Policji insp. Mirosławowi Sokalowi. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych oraz uczelni. Nasz Uniwersytet reprezentowali rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Mojak.

Koncert Sacrum – Profanum

16 kwietnia w Kaplicy Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim, w ramach XIX Festiwalu „Tempus Paschale” odbył się koncert Sacrum – Profanum, zorganizowany przez Stowarzyszenie Pro Musica Antiqua oraz Muzeum Lubelskie. Koncertu, którego kierownikiem artystycznym była Elżbieta Krzemińska z Instytutu Muzyki UMCS, wysłuchał prorektor Ryszard Dębicki.

Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna

W dniach 17–19 kwietnia w Pobierowie odbyło się posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej, w którym uczestniczyła prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz.

Seminarium nt. kształcenia obcokrajowców

17 kwietnia w Centrum Edukacji Międzynarodowej Wyższej Szkoły

Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (WSIZ) odbyło się seminarium pt. „Kształcenie studentów obcokrajowców – szansą dla rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce”, w którym udział wzięł rektor Stanisław Michałowski. Gospodarzami spotkania byli Janusz Cisek, wiceminister spraw zagranicznych oraz Tadeusz Pomianek, rektor WSIZ. Celem seminarium była dyskusja oraz wymiana myśli i doświadczeń związanych z kształceniem obcokrajowców oraz wynikających z tego możliwości rozwoju uczelni publicznych i niepublicznych w Polsce.

Spotkanie rektora z uczniami

18 kwietnia rektor Stanisław Michałowski spotkał się z uczniami Prywatnego Liceum im. Królowej Jadwigi w Lublinie, w tym głównie z maturzystami, którzy w najbliższym czasie podejmą decyzję dotyczącą wyboru przyszłej uczelni. Rektor przedstawił uczniom ogólne zasady funkcjonowania UMCS, program kształcenia, nowe kierunki oraz zaplecze naukowo-dydaktyczne i sportowo-rekreacyjne Uczelni.

Rada Kultury Miasta Lublin

Prorektor Urszula Bobryk uczestniczyła w kolejnym posiedzeniu Rady Kultury Miasta Lublin, które odbyło się 19 kwietnia. Rada jest organem opiniotwórczo-doradczym prezydenta Lublina w sprawach dotyczących kultury.

Międzynarodowy Dzień Ziemi

19 kwietnia po raz szósty odbyły się obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi, zorganizowane przez Wydziały: Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz Artystyczny. W uroczystym otwarciu wydarzenia uczestniczyli m.in. rektor Stanisław Michałowski, prorektor Ryszard Dębicki, prezes Chevron Polska Energy Resources John Claussen, dziekan Wydziału Nauk

o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Radosław Dobrowolski i dziekan Wydziału Artystycznego Artur Popek. Relacja z wydarzenia na s. 40–41.

XVI Tydzień Samorządności

W dniach 22–26 kwietnia Naukowe Studenckie Koło Samorządowców Wydziału Politologii UMCS zorganizowało XVI Tydzień Samorządności, który odbywał się pod hasłem „Samorząd w sieci”. Organizatorzy skupili się na kwestii Internetu jako narzędzia wykorzystywanego na poziomie lokalnym. Gościem konferencji był rektor Stanisław Michałowski, kierujący Zakładem Samorządów i Polityki Lokalnej.

60-lecie Zespołu Tańca Ludowego UMCS

Zespół Tańca Ludowego UMCS w dniach 23–28 kwietnia świętował jubileusz 60-lecia istnienia. W uroczystych obchodach udział wzięli parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych, władze Uczelni, członkowie i wychowankowie zespołu, goście krajowi i zagraniczni, a także społeczność Lublina. W ramach uroczystości odbyły się koncerty wybranych zespołów folklorystycznych prowadzonych przez wychowanków ZTL, koncert galowy „Diamantowe Gody”, międzynarodowa konferencja „Tydzień Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego Lublina i Lubelszczyzny” i okolicznościowe wystawy. Abp Stanisław Budzik odprawił mszę św. w intencji twórców i wychowanków ZTL.

26 kwietnia w Sali Widowiskowej ACK UMCS „Chatka Żaka” odbyło się spotkanie z władzami UMCS, województwa lubelskiego i Lublina. Twórcom i członkom ZTL UMCS wręczono listy gratulacyjne, dyplomy uznania, medale i wyróżnienia. Wśród wyróżnień wymienić należy m.in.: medale i tytuły „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego” oraz Nagrody

Kulturalne Województwa Lubelskiego wręczone Kazimierzowi Stanisławowi Leszczyńskiemu i Lechowi Leszczyńskiemu przez Jacka Sobczaka, członka Zarządu Województwa Lubelskiego. Wicewojewoda Lubelski Marian Starownik wręczył zasłużonym odznaczenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Grzegorz Siemiński, zastępca Prezydenta Lublina – Medale Prezydenta Miasta Lublina, zaś rektor Stanisław Michałowski przyznał Zespołowi i jego twórcom nagrody rektora. W uroczystościach uczestniczył także Arkadiusz Bratkowski, poseł do Parlamentu Europejskiego. Szczególnym zwieńczeniem uroczystości jubileuszowych był koncert galowy „Diamantowe Gody”, który odbył się 27 kwietnia. Obchody jubileuszu 60-lecia Zespołu Tańca Ludowego UMCS były współfinansowane z budżetu Województwa Lubelskiego i zrealizowane przy pomocy finansowej Miasta Lublina.

Więcej informacji o ZTL na s. 19–25. Fotorelacja z uroczystości jubileuszowych znajduje się na s. 49.

Udział UMCS w konkursie „Najwyższa Jakość – Quality International”

25 kwietnia prorektor Barbara Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w spotkaniu ws. udziału naszej Uczelni w konkursie „Najwyższa Jakość – Quality International”. Organizatorem programu konkursowego jest Media Press, wydawca „Forum Biznesu”. Jego celem jest promowanie produktów i usług polskiego rynku, wskazanie wyrobów i usług o najwyższych parametrach jakościowych. W ramach konkursu nasz Uniwersytet proponuje usługę edukacyjną – projekt „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” (okres realizacji 2010–2015, finansowanie ze środków UE w ramach POKL „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni”; wartość: 22 mln zł).

Fot. Katarzyna Link

XVII LUBELSKIE FORUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ

16 kwietnia w ACK UMCS „Chatka Żaka” odbył się koncert kameralno-chórny w ramach XVII Lubelskiego Forum Sztuki Współczesnej im. W. Lutosławskiego. Wśród wykonawców znaleźli się pracownicy Wydziału Artystycznego UMCS: dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak, prof. nadzw. – akordeon, prof. sztuk muz. Gabriela Klauza – organy, prof. sztuk muz. Urszula Bobryk – dyrygent oraz Chór Akademicki UMCS im. J. Czerwińskiej. Koncertowi towarzyszyła wystawa malarstwa „Kadry rzeczywistości” dr. Kamila Siczka, pracownika naukowo-dydaktycznego Wydziału Artystycznego UMCS. Organizatorem wydarzenia była Filharmonia im. H. Wieniawskiego w Lublinie, a współorganizatorami: nasz Uniwersytet, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st. im. K. Lipińskiego w Lublinie, Szkoła Muzyczna I i II st. im. T. Szeligowskiego w Lublinie, Zespół Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie.

Fot. Katarzyna Link

Fot. Aneta Śliwińska

Otwarcie konferencji. Przemawia wojewoda lubelski Jolanta Szolno-Koguc

„DZIEŃ DOBRY BIZNES”

18 kwietnia na Wydziale Ekonomicznym UMCS odbyło się seminarium „Dzień dobry biznes”, adresowane przede wszystkim do studentów i absolwentów, którzy prowadzą firmę lub planują założyć działalność gospodarczą. W ramach spotkania uczestnicy wysłuchali wystąpień, wzięli udział w dyskusji i warsztatach „Założ swój własny biznes już dziś – czyli co, gdzie, kiedy?” oraz „Mam swój biznes, ale jak zostać liderem? Czyli krótki wstęp do strategii marketingowej”. Seminarium uroczyście otworzyli: wojewoda lubelski Jolanta Szolno-Koguc, kanclerz UMCS Grażyna Fiok i dziekan Wydziału Ekonomicznego Zbigniew Pastuszak.

Fot. Aneta Śliwińska

Uczestnicy konferencji „Dzień dobry biznes”

Boisko do beach soccera

W obrębie Miasteczka Akademickiego UMCS, w okolicach ul. Langiewicza – przy Centrum Kultury Fizycznej UMCS zostanie utworzone boisko do piłki nożnej plażowej (ang. *beach soccer*). Powstanie ono dzięki współpracy naszej Uczelni z Klubem Sportowym Rapid Lublin, który obecnie uczestniczy w rozgrywkach na poziomie ekstraklasy piłki nożnej plażowej pod egidą Polskiego Związku Piłki Nożnej. Będą się na nim odbywały w pełni profesjonalne ogólnokrajowe turnieje w piłce nożnej plażowej. Obiekt zostanie również udostępniony dla studentów oraz Klubu Uczelnianego AZS UMCS.

Posiedzenie KRASP

Rektor Stanisław Michałowski wziął udział w posiedzeniu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, które odbyło się w dniach 26–27 kwietnia w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Uczestnicy obrad omówili m.in.: aktualne problemy szkolnictwa wyższego, w tym finansowanie szkolnictwa wyższego oraz najnowsze założenia nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, współpracę KRASP z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wyniki konkursów i plany na przyszłość Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, procedurę wyłaniania kandydatów KRASP do Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz działalność Fundacji na rzecz jakości kształcenia. W posiedzeniu udział wzięła minister Barbara Kudrycka.

Regionalna Komisja Konkursowa „Studencki Nobel 2013”

29 kwietnia pod przewodnictwem prorektor Barbary Hlibowickiej-Węglarz obradowała Regionalna Komisja Konkursowa „Studencki Nobel 2013”. Konkurs organizuje Niezależne Zrzeszenie Studen-

tów, a najwyższą stawką są cenne nagrody oraz zaszczytny tytuł Najlepszego Studenta RP. Składa się on z trzech etapów – uczelnianego, regionalnego i ogólnopolskiego. Gala regionalna „Studenckiego Nobla 2013” odbyła się 10 maja w lubelskim Urzędzie Wojewódzkim. Więcej informacji w następnym numerze.

Posiedzenie Senatu – 24 kwietnia

Obradom Senatu przewodniczył rektor Stanisław Michałowski. Posiedzenie rozpoczęło się od gratulacji dla prof. dr hab. Marii Nowak z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułu naukowego profesora oraz przyznania nagród jubileuszowych dla: prof. dr hab. Urszuli Wich, dr hab. Wiesławy Ferenc, prof. nadzw., prof. dr hab. Grażyny Krasowicz-Kupis oraz dr. hab. Bogdana Lorensa, prof. nadzw.

Rektor przekazał Senatorom informację o działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Kolejnym punktem obrad było podjęcie uchwał w sprawie utworzenia nowych kierunków studiów: **Geoinformatyka, Fizykochemia nowych materiałów, Zarządzanie w politykach publicznych, Bezpieczeństwo narodowe i Polityka spraw publicznych**, oraz określenia ich efektów kształcenia.

Następnie przyjęto uchwałę zmieniającą uchwałę Nr XXII – 40.6/12 Senatu UMCS z 23 maja 2012 r. w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów jednolitych magisterskich pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia w roku akademickim 2013/2014. Senat jednogłośnie przyjął uchwały w sprawach: zmian w regulaminie studiów, szczegółowych zasad przyjęć na studia doktoranckie w roku akademickim 2013/2014, zatwierdzenia wzorów dyplomów doktorskich i habilitacyjnych wydawanych przez UMCS.

Senatorzy jednogłośnie wyrazili pozytywną opinię w sprawie rozbiórki kładki, prowadzącej od ►

Fot. Katarzyna Link

DNA ENCYKLOPEDIA ŻYCIA

W dniach 19–20 kwietnia w Lublinie odbyła się V edycja warsztatów „DNA Encyklopedia Życia”, które uroczystie otworzył prorektor Ryszard Dębicki. Warsztaty zostały zorganizowane przez Akademickie Stowarzyszenie Studentów Biotechnologii i odbywały się równolegle na uczelniach w Warszawie, Poznaniu, Olsztynie, Wrocławiu, Łodzi i Toruniu. Koordynatorami lubelskiej edycji wydarzenia byli studenci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Uniwersytetu Medycznego, którzy utworzyli Porozumienie Studenckich Kół Naukowych i ich Sympatyków. Program obejmował wykłady naukowców z lubelskich uczelni oraz interaktywne warsztaty. Część wykładowa odbywała się w Collegium Patholo-

Fot. Katarzyna Link

gicum Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, natomiast część praktyczną zorganizowano w laboratoriach Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS.

Fot. Katarzyna Link

Przedstawiciele UMCS podczas inauguracji warsztatów

budynku Rektoratu do budynku Biblioteki Głównej. Zgodzili się także na zbycie nieruchomości przy ul. Raabego 11 w Lublinie, realizację inwestycji pod nazwą: „Remont sal sportowych wraz z wymianą instalacji c.o. w obiekcie Akademickiego Ośrodka Sportowego UMCS w Lublinie przy ul. Langiewicza 22” pod warunkiem pozyskania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na częściowe sfinansowanie zadania.

W dalszej kolejności Senat wyraził pozytywną opinię w sprawach: utworzenia Wydziału Zamiejscowego UMCS w Białgoraju, utworzenia Zakładu Algebry i Matematyki Dyskretnej na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki, przekształcenia Zakładu Algebry i Analizy Funkcjonalnej w Zakład Analizy Funkcjonalnej na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki, przekształcenia Zakładu Języka Francuskiego w Zakład Językoznawstwa Romańskiego na Wydziale Humanistycznym, utworzenia Zakładu Psychologii Emocji Poznania na Wydziale Pedagogiki i Psychologii.

Senat odniósł się także pozytywnie do wniosków i uchwał Rad Wydziałów: Ekonomicznego w sprawie zatrudnienia dr. hab. Jana Chadama na stanowisku profesora nadzwyczajnego oraz Artystycznego w sprawie zatrudnienia na stanowiskach profesora nadzwyczajnego ad. II st. Marii Polakowskiej-Prokopiak i dr. hab. Krzysztofa Szymanowicza.

Wśród spraw bieżących znalazły się m.in. informacje nt.: działań na miasteczku akademickim w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, zmiany terminu posiedzenia Senatu (29 maja), promocji doktorskich (19 czerwca) oraz nadania tytułu Honorowego Profesora UMCS prof. Hansowi Jörgowi Albrechtowi (26 czerwca).

Magdalena Kozak-Siemńska

Fot. Aneta Słowińska

WSPÓŁPRACA UMCS Z FIRMĄ CHEVRON

19 kwietnia zainaugurowano współpracę między firmą Chevron Polska Energy Resources a naszym Uniwersyteciem, która będzie dotyczyć m.in. badań na potrzeby działań wiertniczych. Porozumienie w tej sprawie podpisali John Claussen, prezes Chevron oraz rektor Stanisław Michałowski. Z ramienia UMCS w spotkaniu uczestniczyli także m.in.: prorektor Ryszard Dębicki, były rektor Marian Harasimiuk, dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Radosław Dobrowolski, kustosz Katarzyna Komotajtis, koordynator Centrum Innowacji i Komerccjalizacji Badań Dagmara Kociuba i dyrektor Centrum Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej Karina Kasperek.

W ramach umowy UMCS przeprowadzi badania środowiskowe na terenach, gdzie odbywa się poszukiwanie gazu ziemnego z łupków na Lubelszczyźnie. Pracownicy naukowci będą identyfikować potencjalne zasoby wodne, które mogą być wykorzystane podczas prac oraz oceniać wpływ takiej eksploatacji na lokalne rezerwy wody. Do ich zadań należeć ma również monitorowanie jakości wody, powietrza i gleby w rejonach działań wiertniczych zarówno przed, jak i w trakcie działań operacyjnych, a także po ich zakończeniu.

„Doceniamy zarówno doświadczenie, jak i zaplecze, jakim dysponuje Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Dzięki niemu będziemy mogli na bieżąco prowadzić badania środowiska w rejonie naszych prac poszukiwawczych. Cieszy nas to również dlatego, że będą one prowadzone przez najlepszych specjalistów znających zagadnienia ekologiczne województwa lubelskiego” – powiedział John Claussen.

„Bardzo liczymy na dobrą współpracę – cieszymy się, że Chevron, firma o światowym zasięgu docenia osiągnięcia naukowe i badawcze Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Problem ochrony środowiska jest nam szczególnie bliski, bowiem to właśnie w województwie lubelskim prowadzone są bardzo zaawansowane prace dotyczące wydobywania gazu łupkowego i węgla kamiennego. Mamy nadzieję, że nasze badania wpłyną także korzystnie na rozwój lokalnych społeczności” – powiedział rektor Stanisław Michałowski.

Współpraca obejmie także pomoc w realizacji Planu Zarządzania Zasobami Wodnymi prowadzonego przez Chevron Polska Energy Resources, który wykorzystywany jest m.in. przy szczelinowaniu hydraulicznym. UMCS będzie prowadzić również badania dotyczące cząsteczek kurzu przed i podczas prac poszukiwawczych.

Fot. Aneta Słowińska

Prezes Chevron John Claussen i rektor Stanisław Michałowski

Chevron prowadzi prace poszukiwawcze w złożach łupkowych w południowo-wschodniej Polsce na czterech koncesjach – Frampol, Grabowiec, Kraśnik i Zwierzyniec. Jak dotąd przeprowadzono trzy odwierty poszukiwawcze. Firma jest międzynarodowym liderem w branży zintegrowanej gospodarki energetycznej. Dzięki licznym oddziałom Spółka, której siedziba znajduje się w San Ramon w Kalifornii, prowadzi działalność biznesową na całym świecie oraz niemal we wszystkich obszarach branży energetycznej. Zajmuje się poszukiwaniem, produkcją oraz transportem ropy naftowej i gazu ziemnego; prowadzi rafinację, sprzedaż oraz organizuje przewóz paliw i smarów dla pojazdów transportowych; dostarcza i sprzedaje produkty petrochemiczne; wytwarza energię elektryczną i geotermalną; opracowuje rozwiązania technologiczne zwiększające wydajność energetyczną, a także prowadzi prace nad nowymi źródłami energii, w tym biopaliwami, które będą wykorzystywane w przyszłości.

NASZE SUKCESY

A. Szot rzecznikiem praw studenta

Parlament Studentów wybrał nowego Rzecznika Praw Studenta. Został nim Adam Szot – pracownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa Wydziału Prawa i Administracji UMCS. A. Szot jest ekspertem formalno-prawnym oraz ekspertem ds. jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także szkoleniowcem z zakresu problematyki polskiego systemu szkolnictwa wyższego. Wywiad z A. Szotem znajduje się na s. 34–35.

Dr P. Frelik finalistą Jamie Bishop Memorial Award

Dr Paweł Frelik z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej został jednym z dwu finalistów nagrody Jamie Bishop Memorial Award, przyznawanej corocznie przez International Association for the Fantastic in the Arts (USA) za najlepszy artykuł naukowy w dziedzinie fantastyki w języku innym niż angielski. Artykuł *Paul Laffoley – sztuka science fiction w poszukiwaniu utopii* zostanie opublikowany w zbiorze *Różnica i niezgoda w literaturze i kulturze amerykańskiej*, który ukaże się nakładem w 2013 r. Wydawnictwa UMCS.

Prof. T. Liszcz laureatką Złotego Paragrafu

Prof. Teresa Liszcz, kierownik Zakładu Prawa Pracy UMCS i sędzia Trybunału Konstytucyjnego otrzymała Złoty Paragraf w kategorii sędzia za wkład w rozwój polskiego prawa pracy i walkę o prawa pracownicze. Złote Paragrafy przyznano już po raz 19. w konkursie dla najlepszych prawników, organizowanym przez „Dziennik Gazeta Prawna”.

Fot. Aneta Słowińska

LUBELSKI ORZEŁ BIZNESU 2012 DLA UMCS

Lubelski Związek Pracodawców po raz dziesiąty przyznał statuetki laureatom konkursu „Lubelski Orzeł Biznesu 2012”. Jubileuszowa gala odbyła się 25 kwietnia w Sali Kolumnowej Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Nasz Uniwersytet otrzymał statuetkę i tytuł – za efekty realizacji inwestycji z udziałem środków unijnych. Nagrodę odebrali rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Dębicki.

Konkurs skierowany jest do firm zarejestrowanych i funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego, które poprzez swoją działalność wpływają korzystnie na sytuację na rynku pracy oraz budują pozycję gospodarczą Lubelszczyzny w innych regionach. Głównym celem przedsięwzięcia jest prezentacja i wszechstronna promocja najlepszych i najbardziej dynamicznych firm i gospodarstw rolnych oraz stymulowanie pozytywnego współzawodnictwa przedsiębiorstw w doskonaleniu produkcji, podnoszeniu jakości świadczonych usług oraz w działalności na rzecz regionu. Oceny firm dokonuje Kapituła

Fot. Aneta Słowińska

Rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Dębicki odbierają Lubelskiego Orła Biznesu dla UMCS z rąk podsekretarza stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Janusza Żbika, wojewody lubelskiego Jolanty Szolno-Koguc i prezydenta Organizacji Pracodawców RP Andrzeja Malinowskiego

Konkursu, w skład której wchodzi osoby zaufania publicznego, przedstawiciele biznesu, mediów, środowiska naukowego, banków. Patronat honorowy nad inicjatywą objęli: Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, Wojewoda Lubelski Jolanta Szolno-Koguc i Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman.

Od lewej: dr Katarzyna Socala i dr Dorota Nieocz

STYPENDIA START DLA MŁODYCH UCZONYCH Z UMCS

Na początku kwietnia Fundacja na rzecz Nauki Polskiej ogłosiła wyniki programu stypendialnego dla młodych naukowców START. Na liście laureatów znalazły się dwie osoby z naszego Uniwersytetu – dr Katarzyna Socala oraz dr Dorota Nieocz. Obie panie pracują w Zakładzie Fizjologii Zwierząt Instytutu Biologii i Biochemii na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Uroczyste rozdanie dyplomów laureatom odbyło się 20 kwietnia na Zamku Królewskim w Warszawie.

Zainteresowania naukowo-badawcze laureatek koncentrują się wokół mechanizmów powstawania i sposobów leczenia zaburzeń neurologicznych oraz neuropsychiatrycznych, takich jak padaczka, depresja czy stany lękowe. W swojej pracy wykorzystują one zwierzęce testy behawioralne, w tym szereg modeli drgawek padaczkowych i testów pozwalających ocenić działanie przeciwdepresyjne czy przeciwłękowe badanego związku. Znaczącą część dorobku naukowego dr Socala i dr Nieocz stanowią

doświadczenia nad wpływem silde-
nafilu (Viagra) na neurobiologię padaczki i depresji oraz nad jego interakcjami z lekami przeciwpadaczkowymi i przeciwdepresyjnymi. Badania te zostały podjęte ze względu na dość powszechny problem współwystępowania zaburzeń erekcji i padaczki lub depresji. Pomimo że wyniki badań przeprowadzonych na zwierzętach nie mogą być bezpośrednio przekładane na praktykę kliniczną, to mogą stać się inspiracją dla innych zespołów badawczych do podjęcia badań klinicznych o podobnej tematyce.

Program START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej jest największym w Polsce programem stypendialnym dla najlepszych młodych naukowców. Stypendia mają wesprzeć finansowo młodych badaczy w trudnych początkach kariery naukowej i umożliwić im pełne poświęcenie się nauce. W tym roku stypendia przyznano 127 laureatom, którzy zostali wyłonieni spośród 1076 kandydatów. Wysokość rocznego stypendium to 28 tys. zł.

Prof. R. Skubisz wśród najlepszych prawników w Polsce

Prof. Ryszard Skubisz, kierownik Katedry Prawa Unii Europejskiej UMCS, uzyskał tytuł Lidera w dziedzinie prawa własności intelektualnej i przemysłowej oraz prawa autorskiego w jedenastej edycji rankingu kancelarii prawniczych organizowanego przez dziennik „Rzeczpospolita”. Wywiad z prof. R. Skubiszem ukaże się w czerwcowym numerze „WU”.

Nagroda Kulturalna Województwa Lubelskiego dla dr. S. Müncha

Dr Stefan Münch z Instytutu Kulturoznawstwa UMCS otrzymał Nagrodę Kulturalną Województwa Lubelskiego za całokształt działalności. Została ona wręczona podczas koncertu XIX Festiwalu „Muzyka i Plastyka – Tempus Paschale” w Kaplicy Św. Trójcy na Zamku Lubelskim. Dr S. Münch, adiunkt w Zakładzie Kultury Literackiej i Obyczaju, animator i menedżer kultury, obchodzi w tym roku 35-lecie swojej działalności jako dziennikarz i prezenter muzyczny. Jest stałym wykładowcą Filharmonii Narodowej, współpracownikiem Radia Lublin oraz prezenterem najbardziej prestiżowych festiwali muzycznych w Polsce. Wywiad z dr. S. Münchem ukaże się w czerwcowym numerze „WU”.

Nowy projekt z 7. PR UE realizowany w UMCS

1 maja rozpoczął się kolejny projekt współfinansowany z 7. Programu Ramowego UE w obszarze tematycznym Energy – Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking. Przedsięwzięcie pt. „Development of a Portable Internal Reforming Methanol High Temperature PEM Fuel Cell System” („Opracowanie przenośnego systemu wysokotemperaturowych ogniw paliwowych PEM z wewnętrznym reformowaniem metanolu” – akronim projektu IRMF) realizowane jest w konsor-

Fot. Archiwum prywatne

Wyróżnieni Medalem „VIRTUS EST PERFECTA RATIO”

MEDAL „VIRTUS EST PERFECTA RATIO” DLA PROF. W. WÓJTOWICZ

21 lutego w Starej Pomarańczarni w Łazienkach Królewskich w Warszawie wręczono Medale „VIRTUS EST PERFECTA RATIO” im. Księcia Franciszka Druckiego-Lubeckiego – Ministra Skarbu. Wśród wyróżnionych znalazła się prof. Wanda Wójtowicz, emerytowany pracownik Wydziału Prawa i Administracji UMCS. Medal przyznawany jest za szczególne zasługi dla interesu publicznego Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie wiedzy lub praktyki podatkowej i skarbowej. Medalem mogą być uhonorowane osoby za wybitne osiągnięcia z zakresu nauki oraz publicystyki podatkowej, w służbie państwowej lub samorządowej, w działalności społecznej oraz w praktyce stosowania prawa.

cjum dziewięciu uniwersytetów, placówek naukowo-badawczych oraz przedsiębiorstw z Grecji, Niemiec, Belgii, Polski i USA. Całkowity koszt projektu to ponad 3 mln euro, wkład własny konsorcjum to ok. 1,5 mln euro. Kierownikiem projektu ze strony UMCS jest dr hab. Andrzej Machocki, prof. nadzw. z Wydziału Chemii, zaś w skład

zespołu projektowego wchodzi: Witold Zawadzki, Wojciech Gac, Magdalena Greluk i Grzegorz Słowik. Projekt IRMFC będzie realizowany przez 36 miesięcy.

Obecnie w UMCS realizowanych jest sześć projektów w ramach 7. PR UE, a kolejne dwa są w fazie negocjacji, przed podpisaniem umowy finansowej.

Fot. Archiwum Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, www.lubelskie.pl

Od lewej: K. S. Leszczyński i Jacek Sobczak, Członek Zarządu Województwa Lubelskiego

K. S. LESZCZYŃSKI AMBASADOREM WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Kazimierz Stanisław Leszczyński, założyciel Zespołu Tańca Ludowego UMCS został Ambasadorem Województwa Lubelskiego 2012 (tytuł ten w tym roku przyznano także Zespołowi Pieśni i Tańca „Lublin” im. Wandy Kaniorowej w Lublinie oraz firmie SIGMA S.A.). Uroczysta gala wręczenia tych prestiżowych wyróżnień odbyła się 13 kwietnia w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego. Uczestniczyli w niej rektor Stanisław Michałowski i prorektor Ryszard Dębicki.

Kazimierz Stanisław Leszczyński to aktywny działacz wielu organizacji kombatanckich i społecznych, m.in. Klubu Kawalerów Orderu Wojennego Virtuti Militari, Stowarzyszenia Szarych Szeregów, Stowarzyszenia Batalionów Chłopskich i Stowarzyszenia Synów Pułku, założyciel Zespołu Tańca Ludowego UMCS. Przez wiele lat był dyrektorem i kierownikiem artystycznym ZTL, choreografem i twórcą programów. Obecnie jest społecznym działaczem Stowarzyszenia Przyjaciół i Wychowanków ZTL UMCS. Nieustannie propaguje i upowszechnia twórczość ludową, tradycję i kulturę narodową. Jest honorowym członkiem Rodziny Katyńskiej i Ligi Obrony Kraju. Za wielkie zaangażowanie społeczne został wyróżniony wieloma odznaczeniami państwowymi, m.in. Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski z Gwiazdą, medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis, Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari.

Tytuł „Ambasadora” przyznawany jest wybitnym osobom, instytucjom i firmom, które wniosły istotny wkład w promowanie Lubelszczyzny w kraju i poza jej granicami. Laureatów wyłania kapituła, w skład której wchodzi: przewodniczący Sejmiku, marszałek oraz członkowie Zarządu Województwa Lubelskiego i redaktorzy naczelni lubelskich mediów.

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ CHEMII

Goście

W dniach 6–8 kwietnia na Wydziale Chemii w Zakładzie Chemii Organicznej gościł prof. Claudio Santi z University of Perugia, Department of Pharmaceutical Sciences, Włochy. Celem wizyty była współpraca naukowa, w ramach której prof. C. Santi wygłosił wykład „Bio-Logic Reagents and Reactions: Organoselenium Compounds toward the Green Chemistry”.

W dniach 29 kwietnia – 29 maja w Zakładzie Modelowania Procesów Fizykochemicznych na Wydziale Chemii gościł dr Taras Patsahan z Institute for Condensed Matter Physics, National Academy of Sciences, Ukraina. Celem wizyty była wymiana stypendialna w ramach projektu STCSCMBS zgodnie z kontraktem PIRSES-GA-2010-268498.

W dniach 22 kwietnia – 12 maja na Wydziale Chemii w Zakładzie Metod Chromatograficznych gościli dr Svitlana Khalameida oraz dr Volodymyr Sydorchuk z Instytutu Sorpcji i Problemów Endoekologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Celem wizyty była współpraca naukowa dotycząca badań związanych z „zieloną chemią” oraz materiałami przydatnymi dla wybranych procesów adsorpcyjnych i katalitycznych.

Wyjazdy zagraniczne

Prof. dr hab. Ryszard M. Janiuk z Zakładu Dydaktyki Chemii w dniach 14–19 kwietnia uczestniczył w spotkaniu roboczym projektu

PROFILES w ramach 7. Programu Ramowego w Alpen-Adria-University Klagenfurt, Austria.

Dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej w dniach 13 kwietnia – 16 czerwca uczestniczy w III edycji programu stażowo-szkoleniowego Top 500 Innovators na Uniwersytecie Stanforda w USA.

Dr hab. Paweł Bryk oraz dr hab. Wojciech Rżysko z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dniach 5 kwietnia – 5 maja uczestniczyli w wymianie stypendialnej we Lwowie w ramach projektu STCSCMBS zgodnie z kontraktem PIRSES-GA-2010-268498.

Dr Paweł Mergo oraz mgr Małgorzata Gilz z Pracowni Technologii Światłowodów w dniach 6–11 kwietnia uczestniczyli w spotkaniu COST TD 1001 5th Scientific Meeting, University of Padova, Włochy.

Dr hab. Janusz Ryczkowski, prof. nadzw., dr Mariusz Barczak oraz mgr Witold Zawadzki w dniach 3–7 kwietnia uczestniczyli w rocznym spotkaniu European Chemistry Thematic Network w Utrecht, Holandia.

Anny Matras-Bolibok, temat: „Innowacje jako czynnik rozwoju regionalnego”, promotor: prof. dr hab. Urszula Wich, recenzenci: dr hab. Małgorzata Dolińska prof. nadzw. (UMCS) i prof. dr hab. Tadeusz Markowski (Wydział Zarządzania UŁ).

Akcja krwiodawstwa na Wydziale Ekonomicznym

11 kwietnia na Wydziale Ekonomicznym odbyła się Akcja Krwiodawstwa oraz Nauki Pierwszej Pomocy. Tego dnia gościliśmy pracowników Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie oraz studentów z Medycznego Studium Zawodowego. Chętnych do oddania krwi było wielu, zabrakło nawet zbiorników na nią. Duże zainteresowanie wzbudziło stoisko, na którym odbywała się prezentacja podstawowych czynności, jakie należy wykonać przy udzielaniu pierwszej pomocy. Taka wiedza jest konieczna, ponieważ niewiele osób potrafi i jest w stanie pomóc osobie potrzebującej. Samorząd Studentów Wydziału Ekonomicznego widzi potrzebę organizowania takich akcji i będzie chciał powtórzyć podobne przedsięwzięcie.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Doktoraty

18 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Habilitacje

17 kwietnia odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Ewy Kujawskiej

-Lis. Temat rozprawy: „Marlow pod polską banderą. Tetralogia Josepha Conrada w przekładach z lat 1904–2004”. Recenzenci: prof. dr hab. Elżbieta Tabakowska (UJ), prof. dr hab. Zdzisław Najder (prof. emerytowany UJ), prof. dr hab. Wojciech Kubiński (UG), prof. dr hab. Wiesław Krajka (UMCS). ❧

Doktoraty

20 marca w Instytucie Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Sebastiana Kotuły (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS) pt. „Komunikacja bibliologiczna wobec World Wide Web”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Jadwigi Woźniak-Kasperek. Recenzentami pracy byli dr hab. Maria Juda, prof. nadzw. (UMCS) oraz dr hab. Małgorzata Kisilowska (UW). ❧

8 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Iwony Machowicz. Temat: „Portfolio als Instrument zur Förderung des autonomen Lernverhaltens der Studenten im universitären fremdsprachlichen Schreibunterricht: neue Erfahrungen und Perspektiven am Beispiel des Deutschen”. Promotor: prof. dr hab. Hans-Jörg Schwenk (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Barbara Skowronek (UAM), prof. dr hab. Magdalena Olpińska-Szkiełko (UW). ❧

16 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Tadeusza Siądeckiego. Temat: „Dobra ziemskie Fudakowskich z Uhra w powiecie chełmskim w latach 1856–1918”. Promotor: prof. dr hab. Albin Koprukowniak (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Mieczysław Markowski (UJK), prof. dr hab. Leszek Piątkowski (UMCS). ❧

24 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Moniki Łuszczuk. Temat: „Realizacja systemu fonologicznego polszczyzny

u dzieci z zaburzeniami artykulacji szeregow dentalizowanych przy zastosowaniu terapii z wykorzystaniem trenera Myo T4K”. Promotor: dr hab. Tomasz Woźniak, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Grabias (UMCS), dr hab. Stanisław Milewski, prof. nadzw. (UG). ❧

24 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Edyty Frelik. Temat: „Painter’s Word: Thomas Hart Benton, Marsden Hartley, and Ad Reinhardt as Writers”. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Kutnik (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Zofia Kolbuszewska (KUL), dr hab. Dominika Ferens (UWr). ❧

Konferencje

W marcu i kwietniu 2013 dr Paweł Frelik wziął udział w dwu konferencjach w Stanach Zjednoczonych. Podczas dorocznej konferencji International Association for the Fantastic in the Arts w Orlando (Floryda) w dniach 20–24 marca przedstawił referat nt. pseudomorfizmu mediów sf („Against Fidelity – Science Fiction and Pseudomorphic Media”), wziął udział w dyskusji panelowej nt. adaptacji w literaturach fantastycznych oraz moderował sesję z referatami. Podczas połączonej konferencji Eaton Collection oraz Science Fiction Research Association (której dr Frelik jest prezesem) w Riverside (Kalifornia) w dniach 10–14 kwietnia przedstawił referat o grach wideo i science fiction („Abandon Narrative All Ye Who Enter Here – Towards the Theory of Science-Fiction Videogames”) oraz poprowadził dyskusję panelową. ❧

15 kwietnia na Wydziale Humanistycznym odbyła się debata „O etyce w nauce”, zorganizowana przez Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS oraz ruch społeczny Obywatele Nauki, przy wsparciu Studenckiego Koła Informacji Naukowej „Palimpsest”.

Dyskutowano o etosie profesora, autorytecie pracownika naukowego, relacjach mistrz – uczeń, stosunku studentów do wykładów, zjawisku plagiatu w nauce i roli uczelni w wykrywaniu nieuczciwości i zapobieganiu temu procederowi. W debacie udział wzięli: dr hab. Małgorzata Kowalewska (UMCS), prof. Lesław Hostyński (UMCS), dr Jarosław Sak (Uniwersytet Medyczny w Lublinie), dr Łukasz Niesiołowski-Spano (UW, Obywatele Nauki), dr Sebastian Kawczyński (Plagiat.pl). Spotkanie prowadził dr Piotr Tafiłowski (IBiIN UMCS). ❧

W dniach 15–16 kwietnia dr hab. Zbigniew Osiński, prof. nadzw. (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej) wziął udział w ogólnopolskiej konferencji „Nauka o informacji (informacja naukowa) w okresie zmian”, zorganizowanej przez Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW. Wygłosił referat „Czasopisma open access i repozytoria naukowe elementem obszaru pośredniczenia w komunikacji naukowej historyków najnowszych dziejów Polski”. Celem artykułu było określenie, w jakim stopniu internetowe czasopisma open access i cyfrowe repozytoria naukowe wykorzystywane są przez historyków specjalizujących się w badaniach nad dziejami PRL. Analizie poddano również zjawisko publikowania przez historyków w innych obszarach Internetu, zapewniających czytelnikom możliwie szeroki dostęp do publikacji. ❧

W dniach 18–20 kwietnia dr Marek Florek z Instytutu Archeologii uczestniczył w ogólnopolskiej konferencji naukowo-konserwatorskiej zamykającej obchody 90. rocznicy odkrycia przez Jana Samsonowicza neolitycznego pola górniczego we wsi Krzemionki pt. „Prehistoryczna kopalnia «Krzemionki Opatowskie» – Pomnik Historii, na tle problemów badań, ochrony ▶

i zagospodarowania pradziejowych kopalń krzemienia w Polsce i w Europie”, zorganizowanej w Sudole-Krzemionkach przez Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim we współpracy z Instytutem Archeologii UKSW w Warszawie oraz Samodzielną Pracownią Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie. Dr Florek wygłosił referat „Problemy ochrony kopalń krzemienia na terenie działania Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Sandomierzu”.

Dr Anna Pastuszka z Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej wzięła udział w międzynarodowej konferencji „Literarische Topographien in Mitteleuropa vor 1945”, zorganizowanej przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (18–20 kwietnia). Wygłosiła referat „Zwischen Litauen, Ostpreußen und Sarmatien. Literarische Kartographierung der Heimat bei Czesław Miłosz Und Johannes Bobrowski”.

19 kwietnia odbyło się, zorganizowane przez Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, spotkanie z Krzysztofem Koziółkiem, pisarzem i dziennikarzem, autorem powieści sensacyjnych *Droga bez powrotu*, *Święta tajemnica*, *Miecz zdrady*, *Premier musi zginąć* oraz *Trzy dni Sokoła*. Krzysztof Koziółek wygłosił wykład otwarty pt. „Kryminalna zbrodnia w kuchni, czyli przepis na kryminał nieco mroczny, mocno krwisty, a czasami topograficzny” oraz poprowadził skierowane do studentów warsztaty dziennikarskie „Jak jednym słowem uzbroidź językową bombę”.

W dniach 22–24 kwietnia dr Daria Bębeniec z Zakładu Języka Angielskiego uczestniczyła w konferencji naukowej PASE 2013 (22nd Annual Conference of the Polish

Association for the Study of English). Dr Bębeniec wygłosiła referat pt. „The conceptualization of time in selected Polish and English prepositions”.

W dniach 23–24 kwietnia w programie XXIX konferencji sprawozdawczej „Badania archeologiczne prowadzone na terenie południowo-wschodniej Polski, zachodniej Ukrainy i północnej Słowacji”, zorganizowanej w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie przez Fundację Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, znalazły się referaty pracowników Instytutu Archeologii: dr. Marka Florka (współautor mgr Monika Bajka, Muzeum w Sandomierzu) „Badania archeologiczne na stan. 6 w Złotej k. Sandomierza, woj. świętokrzyskie w roku 2012”; dr Elżbiety M. Kłosińskiej „Zapomniany skarb ozdób brązowych z miejscowości Skwarne, pow. Mińsk Mazowiecki oraz Żulice, pow. tomaszowski – domniemany zespół zabytków z wczesnej epoki żelaza”.

W dniach 25–26 kwietnia odbyła się ogólnopolska studencka konferencja naukowa pt. „Nowoczesne i ponowoczesne przygody ciała” zorganizowana przez Studenckie Koła Naukowe: Polonistów, Teatrológów i Medioznawców Instytutu Filologii Polskiej.

W dniach 25–28 kwietnia dr Paweł Frelik wziął udział w corocznym zebraniu Zarządu European Association for American Studies, które odbyło się w Moskwie.

Goście

Instytut Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej gościł w dniach 23–26 kwietnia wykładowców Uniwersytetu Wiedeńskiego – prof. Imbi Sooman i prof. Margarethe Wagner. Prof. Sooman jest koordynatorką Ostseeraumstudien (Studiów nad Obszarem Morza Bałtyckiego) w Katedrze Skandynawistyki, prof. Wagner jest zaś

literaturoznawczynią w Instytucie Germanistyki. Panie wystąpiły z gościnnymi wykładami dla studentów germanistyki, prezentując sylwetkę austriackiego pisarza Nikolausa Lenau epoki Biedermeier (M. Wagner) i współczesne relacje polsko-szwedzkie (I. Sooman).

Inne

Dr Paweł Frelik został zaproszony do jury nagrody Science Fiction and Technoculture Studies Book Prize za rok 2013, przyznawanej przez University of California, Riverside za najlepszą monografię w dziedzinie kultury popularnej i technokultury. W skład jury wchodzi również prof. Anindita Banerjee (Cornell University) oraz prof. Sherryl Vint (University of California, Riverside).

5 kwietnia w Muzeum Narodowym w Krakowie otwarto wystawę „Czerwień – gród między Wschodem a Zachodem”. Wernisażowi towarzyszył międzynarodowy panel dyskusyjny poświęcony odkryciom na terenie Grodów Czerwieńskich oraz zagadnieniu chrystianizacji Europy Środkowej i Wschodniej. Połączony był z prezentacją prawie 500-stronicowego katalogu tej wystawy z tekstami równoległe w języku polskim, niemieckim, włoskim i ukraińskim, zredagowanego przez Jolantę Bagińską (Muzeum im. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim), Marcina Piotrowskiego (Instytut Archeologii UMCS) oraz Marcina Wołoszyna (Instytut Archeologii URZ). Przedstawiono także materiały z konferencji naukowej zorganizowanej w Krakowie w 2010 r. *Rome, Constantinople and Newly-Converted Europe: Archaeological and Historical Evidence* (ed. M. Salamon et al. Kraków-Leipzig-Rzeszów-Warszawa 2012. Seria: *U źródeł Europy Środkowo-Wschodniej/Frühzeit Ostmitteleuropas* t. 1), wśród których znalazły się artykuły autorstwa mgr. Marcina Piotrowskiego z IA (współautor dr Marcin Wołoszyn,

IA URz); „Czermno/Cherven – archaeological investigation of an early Rus’ medieval town in eastern Poland in 2010–2011: a preliminary report”; „Two devotional objects from Lubaczów (south-eastern Poland) and their archaeological-historical context”.

Publikacje

W lutym, nakładem Wydawnictwa UMCS, ukazała się książka ofiarowana prof. Antoniemu Krawczykowi, pt. *Kultura, historia, książka. Zbiór studiów*, pod redakcją dr Anny Dymmel, dr hab. Bożeny Rejakowej, prof. nadzw. UMCS (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej). Tematyka książki wpisuje się w szeroko pojęte zagadnienia kultury, historii i bibliologii, nawiązując w znacznej mierze do rozległych zainteresowań prof. A. Krawczyka. W zebranych studiach i szkicach, autorstwa doświadczonych badaczy i przedstawicieli młodego pokolenia podjęto tematy dotyczące historii kultury, dziejów zachowanych oraz zaginionych księgozbiorów, rozmaitych aspektów funkcjonowania współczesnych mediów, a także rozważania z zakresu aktualnych trendów w historiografii, historii nauki, myśli społecznej i filozoficznej. Grono autorów wywodzi się z różnych ośrodków naukowych w Polsce, ale są w nim także uczeni z Rosji, Ukrainy, Białorusi i USA, z którymi prof. Krawczyk nawiązał żywe i trwałe kontakty w czasie licznych konferencji i wyjazdów naukowych.

Z końcem kwietnia, nakładem Wydawnictwa UMCS, ukazała się książka *Imago Turci. Studium z dziejów komunikacji społecznej w dawnej Polsce (1453–1572)*, której autorem jest dr Piotr Tańkowski z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Celem rozprawy jest zbadanie obrazu wroga świata chrześcijańskiego – Imperium Osmańskiego – w literaturze polskiej okresu jagiellońskiego. Zasadniczym przedmiotem zainteresowania autora są publikowane

drukiem turcyki jako gatunek literacki. Na szerokim tle międzynarodowym zbadano polską literaturę antyturską i poddano analizie obraz Turka w literaturze polskiej w podziale formalnym na gatunki piśmiennicze oraz obecność tego typu piśmiennictwa w księgozbiorach zarówno historycznych, jak i współczesnych. Szczególny nacisk położono na interpretację zgromadzonych materiałów źródłowych w ujęciu bibliologicznym oraz w kontekście komunikacji społecznej w dawnej Polsce, podkreślając rolę książki jako narzędzia tejże komunikacji.

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

Habilitacje

22 kwietnia odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Leszka Próchniaka. Podstawą przewodu habilitacyjnego była rozprawa pt. „Kolektywne wzbudzenia kwadrupolowe w teorii średniego pola jądrowego”. Recenzentami w przewodzie habilitacyjnym byli: prof. dr hab. Andrzej Góździ z Instytutu Fizyki UMCS, prof. dr hab. Krzysztof Rusek ze Środowiskowego Laboratorium Ciężkich Jonów UW, prof. dr hab. Jan Styczeń z Instytutu Fizyki Jądrowej w Krakowie oraz dr hab. Janusz Skalski z Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Otwocku. Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki podjęła uchwałę o nadaniu dr. Leszkowi Próchniakowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka. Dr hab. Leszek Próchniak jest zatrudniony w Środowiskowym Laboratorium Ciężkich Jonów UW.

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Habilitacje

10 kwietnia odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Jacka Chodorowskiego pt. „Geneza, wiek oraz cechy diagnostyczne orsztynu w świetle badań gleb piaszczystych Kotliny Sandomierskiej”. Recenzentami byli: prof. dr hab. Marek Degórski (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa), prof. dr hab. Sławomir Gonet (UMK, Toruń), prof. dr hab. Andrzej Mocek (Uniwersytet Przyrodniczy, Poznań) i prof. dr hab. Stefan Skiba (UJ, Kraków).

Konferencje

W dniach 26–28 kwietnia dr inż. Miłosz Huber przebywał w Goerlitz na konferencji „Basalt 2013”, organizowanej przez Senckerberg, która poświęcona była przede wszystkim charakterystyce szeroko pojętego wulkanizmu kenozoicznego w rejonie Polski, Czech i Niemiec. Razem z dr Lesią Latą (Zakład Gleboznawstwa UMCS) był on współautorem posteru „Geochemical characteristic of vein – rocks from the central part of Khibina massive (Kola pen., Baltic Shield)”.

Dr Wiktoria Pantylej (Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej UMCS) uczestniczyła w Polsko-Ukraińskim Sympozjum pt. „Doświadczenie, realia i perspektywy rozwoju systemów ochrony zdrowia” (18–20 kwietnia, Lwów), zorganizowanym w ramach Forum Polska-Ukraina „Zdrowie Publiczne wyzwania współczesności” przez Katedrę Organizacji i Zarządzania Ochrony Zdrowia Państwowego Uniwersytetu Medycznego ▶

im. D. Halickiego we Lwowie oraz Polskie Towarzystwo Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. W skład komitetu organizacyjnego weszli m.in.: prof. dr hab. Alfred Owoc, prof. dr hab. Oleh Lyubynets, dr n. med. Iwona Bojar, prof. dr hab. Anatolij Maglovanyy, dr n. med. Irena Woźnica. W swoim programie Sympozjum nawiązywało do ważnych społecznie wątków zdrowia publicznego w Polsce i na Ukrainie. Prezentowane przez pracowników licznych ośrodków naukowo-badawczych i dydaktycznych Białorusi, Czech, Polski i Ukrainy tematy związane były z przeprowadzonymi przez zespoły autorskie badaniami naukowymi, dotyczącymi zarówno rzeczywistości służby zdrowia oraz problemów zdrowotnych współczesnego świata, jak i propozycjami kierunków zmian systemów opieki zdrowotnej.

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Doktoraty

12 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Elizy Chodkowskiej. Temat: „Socjopedagogiczne uwarunkowania uczenia się chemii studentów kierunków niechemicznych”. Promotor: dr hab. Ewa Skrzetuska, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Tadeusz Lewowicki (UŚ), prof. dr hab. Kazimierz Denek (UAM).

Wykłady otwarte

W kwietniu 2013 na Wydziale Pedagogiki i Psychologii odbyły się trzy wykłady otwarte wybitnych profesorów z dziedziny pedagogiki. Pierwszy wykład pt. „Uniwersytet na wirażu” wygłosił 11 kwietnia w Auli Instytutu Pedagogiki prof.

dr hab. Kazimierz Denek (UAM). Drugi wykład, poświęcony „Wychowaniu bez stresu”, 22 kwietnia wygłosił prof. dr hab. Bogusław Śliwerski z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Kolejny wykład pt. „Typologia przywództwa” 26 kwietnia zaprezentował prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski.

Goście

23 kwietnia gościem Instytutu Pedagogiki był dr Paul Epstein, teoretyk i praktyk pedagogiki Marii Montessori, dyrektor Rochester Montessori School, Minnesota/USA, członek The Montessori Foundation, Sarasota/Florida. Współpracuje on z Polskim Instytutem Montessori w Warszawie, na zaproszenie którego przyjechał do Polski. Dr P. Epstein wygłosił wykład pt. „Niesamowite materiały rozwojowe dr Montessori”. Organizatorem spotkania była dr Beata Bednarczyk z Zakładu Dydaktyki.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Habilitacje

13 marca odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Andrzeja Niezgody (Katedra Prawa Finansowego). Temat rozprawy: „Podział zasobów publicznych między administrację rządową i samorządową”. Recenzenci: dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic, prof. nadzw. (UŚ), prof. dr hab. Antoni Hanusz (UMCS), dr hab. Elżbieta Kornberger-Sokołowska, prof. nadzw. (UW), dr hab. Wiesława Miemieć, prof. nadzw. (UWr). Rada Wydziału Prawa i Administracji nadała Andrzejowi Niezgodzie stopień doktora habilitowanego nauk prawnych.

Doktoraty

17 kwietnia Rada Wydziału Prawa i Administracji nadała stopień naukowy doktora Przemysławowi Niemczukowi. Temat rozprawy doktorskiej: „Administracja powiatowa w systemie terenowej administracji publicznej”. Promotor: dr hab. Zbigniew Czarnik, prof. nadzw. (WSPiA Przemyśl – Rzeszów). Recenzenci: dr hab. Jerzy Stelmasiak, prof. nadzw. (UMCS), dr hab. Jan Paweł Tarno, prof. nadzw. (UŁ).

Konferencje

15 kwietnia odbyła się, zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji UMCS oraz Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS wspólnie z Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, Katedrą Prawa Międzynarodowego i Amerykańskiego KUL oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych KUL, Międzyuczelniana Konferencja Prawnicza „Contemporary Challenges for International Law – Human Rights Protection, Combating Terrorism and Prosecution of International Criminals”. W spotkaniu zorganizowanym pod honorowym patronatem Rektorów obu uniwersytetów referaty i głosy w dyskusji w języku angielskim zaprezentowali studenci i doktoranci z wydziałów prawa UMCS i KUL.

W dniach 23–24 kwietnia odbył się, zorganizowany przez Wydział Prawa i Administracji oraz Międzynarodowe Bractwo Prawnicze Phi Delta Phi, „proces pokazowy” – „Criminally Negligent Homicide of an Unborn Child” z udziałem Honorowego Profesora UMCS Johna McClellana Marshalla, sędziego ze Stanów Zjednoczonych. Proces zakończył dwutygodniowy cykl wykładów z zakresu prawa amerykańskiego prowadzonych w języku angielskim przez prof. J. McClellana Marshalla dla studentów Wydziału Prawa i Administracji.

Fot. blog Pauliny Sobiesiak, www.paulinasobiesiak.blogspot.com

ZESPÓŁ TAŃCA LUDOWEGO UNIwersytetu MARIi CURIE- SKŁODOWSKIEJ w LUBLINIE

Zespół Tańca Ludowego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie powstał w 1953 r. Jest najstarszym reprezentacyjnym studenckim zespołem artystycznym UMCS, założonym przez dyrektora seniora, kierownika artystycznego i choreografa mgr. Stanisława Leszczyńskiego, starszego wykładowcę uniwersyteckiego Centrum Kultury Fizycznej. Obecnie dyrektorem, kierownikiem artystycznym i choreografem jest mgr Lech Leszczyński – starszy wykładowca UMCS. Głównym celem działalności Zespołu jest roztańczenie i rozśpiewanie młodzieży akademickiej oraz uwrażliwienie jej na piękno muzyki, słowa, ruchu i gestu. Zespół liczy około 300 osób, a dotychczas tańczyło w nim już ponad 8000 studentów, którzy pozostali

jego wiernymi sympatykami. Wychowankowie Zespołu Tańca Ludowego UMCS są kierownikami ponad 40 zespołów folklorystycznych w różnych zakątkach kraju. Zespół jest dobrze znany – dał ponad 9000 koncertów w większości województw. Na swym koncie może odnotować 307 wojaży zagranicznych do 56 krajów na 5 kontynentach, gdzie dał około 6000 koncertów. Jako pierwszy polski studencki zespół folklorystyczny był zaproszony w 1974 r. do Kanady i Stanów Zjednoczonych, gdzie koncertował 41 razy, w tym w siedzibie ONZ w Nowym Jorku (dochód z tego koncertu przeznaczony był na pomoc dzieciom z Trzeciego Świata).

Pierwszy zagraniczny wyjazd Zespołu odbył się w 1963 r. do Bułgarii i na Węgry. Najdłuższe jak

dotąd tournée artystyczne miało miejsce w 1967 r. po Francji i Szwajcarii: 72 dni pobytu, 18 tys. przebytych kilometrów, 67 koncertów (w tym 23 w paryskim teatrze „Bobino”). W 1980 r. w siedzibie UNESCO w Wiedniu Zespół brał udział w programie „Światło i ciemność” organizowanym pod patronatem UNESCO – UNICEF. Koncert ten był transmitowany przez telewizję na cały świat, a dochód przeznaczony został na pomoc dzieciom Trzeciego Świata. Koncerty Zespołu transmitowane były przez Inter- i Eurowizję oraz telewizyjno-radiowe programy lokalne wielu krajów na całym świecie.

Zespół czterokrotnie występował przed papieżem Janem Pawłem II w: Castel Gandolfo (1979), Ypres (1985), Watykanie (1998) i Kijowie ▶

Fot. Jacek Ryś

(2001). 13 maja 1985 r. w Edynburgu (Szkocja) spotkał się z gen. Stanisławem Maczkiem, dowódcą I Dywizji Pancерnej walczącej o wyzwolenie Belgii i Holandii.

W wyniku kontaktów kulturalnych Zespołu z młodzieżą w Czechosłowacji w 1971 r. doszło do nawiązania współpracy naukowej między UMCS a Uniwersytetem im. Franciszka Palackého w Ołomuńcu.

Do tej pory Zespół nagrał dwie płyty długogrające (we Francji i w Polsce), kasety magnetofonowe i trzy płyty kompaktowe. Posiada ponad 20 godzin repertuaru obejmującego tańce, pieśni narodowe i regionalne oraz tańce i melodie ludowe innych narodów. Prezentuje programy w oryginalnych, autentycznych kostiumach. Tancerzom towarzyszy znakomita kapela.

Zespół prezentował program z Polską Orkiestrą Włosciańską im. K. Namysłowskiego w wielu krajach, na festiwalach we Francji i miesięcznym tournée po USA i Kanadzie – reżyserem wspólnych koncertów był Stanisław Leszczyński. W 1993 r. zapoczątkował współpracę z 65-letnią Orkiestrą Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubartowie. W 1988 r. ZTL reprezentował kontynent europejski na Międzynarodowym Festiwalu i uroczystym otwarciu Igrzysk Olimpijskich w Seulu.

Do licznych sukcesów Zespołu należy zaliczyć: udział w programie artystycznym EXPO 1992 w Sewilli (Hiszpania), EXPO 2000 w Hanowerze (Niemcy), EUROGATE 2000 w Taipei (Tajwan), Holiday World 2001 w Pradze (Czechy). W latach 2004–2010 Zespół wziął udział w międzynarodowym projekcie „Europejska Karawana Tańca”. Jest to unikalne teatralne przedstawienie polegające na artystycznej współpracy, które zostało oparte na prezentacji własnego dorobku folklorystycznego krajów europejskich. W 2006 r. Zespół Tańca Ludowego UMCS odbył tournée artystyczne po Kazachstanie i wziął udział w uroczystościach z okazji 70. rocznicy deportacji Polaków z Ukrainy i Białorusi do Kazachstanu. Zespół jest współobywatel honorowym miast: Selçuk (Turcja) i Rexburg (USA) oraz członkiem Polskiej Sekcji CIOFF (Międzynarodowa Rada Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwalu i Sztuki Ludowej).

Obok działalności artystycznej Zespołowi towarzyszy stała aktyw-

ność społeczna. Pozyskał i przekazał dla Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Lublinie karetkę pogotowia oraz łóżko szpitalne. Współpracuje m.in. z Fundacją Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Goniewicza. Z inicjatywy Zespołu powstała Fundacja „Pod Wspólnym Dachem” (polsko-holenderska), która niesie pomoc ludziom niepełnosprawnym. Efektem jej działalności jest m.in. wybudowanie trzech Domów Opieki Społecznej w Kazimierzówce k. Lublina. Dzięki kontaktom z Egiptem nawiązano współpracę gospodarczą regionu Fayoum z województwem lubelskim.

Założyciel, dyrektor senior, kierownik artystyczny i choreograf Zespołu Stanisław Leszczyński został wyróżniony odznaczeniami folklorystycznymi i państwowymi, m.in.: Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski z Gwiazdą, Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis, najwyższym odznaczeniem folklorystycznym Austrii (1974),

Medalami Jubileuszowymi za pomoc Kościołowi Rzymskokatolickiemu i Polakom na Ukrainie, Medalem Honorowym „Meritus Patriae”, przyznawanym w uznaniu zasług wieloletniej działalności na rzecz wspomagania odro-

dzenia i pielęgnowania tradycji, języka i kultury ojczystej Polaków na Wschodzie, medalem Zasłużony dla UMCS za upowszechnianie tradycji polskiej inteligencji, dyplomem Honorowej Nagrody Ogólnopolskiej Komisji Historycznej Ruchu Studenckiego, medalem „Serce dla Serc”. Jest honorowym członkiem Polskiej Sekcji CIOFF, Stowarzyszenia Lubelskiej Rodziny Katyńskiej oraz Stowarzyszenia Miłośników Pustelni Złotego Lasu w Rytwiach, honorowym obywatelem mia-

Założyciel, Dyrektor Senior
– **mgr Stanisław Leszczyński**

Dyrektor, Kierownik
artystyczny i Choreograf
– **mgr Lech Leszczyński**

Instruktor muzyczny:
mgr Krzysztof Wołodko

Instruktor wokalny:
mgr Beata Leszczyńska

Instruktorzy tańca:
mgr Dominika Lesiuk
mgr Jolanta Kulicka

sta Włodawy, gminy Gościeradów i gminy Sawin. Stanisław Leszczyński jest żołnierzem – kombatantem Batalionów Chłopskich i Armii Krajowej w stopniu pułkownika. Został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Złotym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej oraz wieloma innymi odznaczeniami kombatanckimi i wojennymi. Od 1974 r. jest dyrektorem Studium Folklorystycznego dla Instruktorów Zespołów Polonijnych w Lublinie, któremu ZTL UMCS służy pomocą merytoryczną, muzyczną i kostiumową.

Dyrektor, kierownik artystyczny i choreograf – Lech Leszczyński – wieloletni juror na międzynarodowych festiwalach i konkursach folklorystycznych, otrzymał za swoje zasługi i osiągnięcia m.in.: Złoty Krzyż Zasługi, Złoty Medal Zasłużony dla Kultury Polskiej, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal „Serce dla Serc”, Zasłużony Działacz Kultury, Medal Prezydenta Miasta Lublina, Honorową Odznakę Zasłużony dla Lubelszczyzny.

Zespół Tańca Ludowego UMCS może poszczycić się licznymi nagrodami i wyróżnieniami, m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi (1973), Złotą Honorową Odznaką „Zasłużony dla Lublina” (1968), Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego (1972), Złotą Odznaką XX-lecia UMCS (1968), I nagrodą III Festiwalu Kultury Studentów w Warszawie (1965), nagrodą II stopnia Centralnej Komisji Koordynacyjnej przy Ministerstwie Kultury i Sztuki (1969), dyplomem Ministra Spraw Zagranicznych (1977, 1988), medalem i dyplomem Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną Polonia „Za osiągnięcia w rozwoju i popularyzacji polskiej kultury narodowej poza granicami kraju”, dyplomem honorowym Ministra Kultury i Sztuki „Za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury”, Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1978), honorowymi odznakami „Za Zasługi dla województwa”: lubelskiego (1970), białoskopodlaskiego, chełmskiego, ra-

Fot. Paulina Szymczyk

domskiego, tarnobrzskiego (1983), zamojskiego (1988), nagrodą „Za sceniczną prezentację tańców swojego regionu” (Żywiec 1995, VI Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne w ramach XXXII Tygodnia Kultury Beskidzkiej), nagrodą za „artystyczne wykonanie mazura z okresu Księstwa Warszawskiego” według układu choreograficznego S. Leszczyńskiego (Żywiec 2001, XXXVIII Tydzień Kultury Beskidzkiej), I nagrodą w III Ogólnopolskim Festiwalu Tańców Lubelskich Godel 2006 (Puławy) i I wyróżnieniem w VI Konkursie im. M. Kosińskiego o Grand Prix Polskiej Sekcji CIOFF w Puławach (2006), nagrodą im. Oskara Kolberga „Za Zasługi dla Kultury Ludowej” (2001), medalem „Serce dla Serc” w dziedzinie rozsławiania imienia Polski (2002), Honorowym Tytułem Ambasadora Województwa Lubelskiego 2002 za szczególne osiągnięcia w promocji

Lubelszczyzny w kraju i za granicą, tytułem Lider Promocji Kultury w Polsce nadany przez Światową Fundację „Zdrowie, Rozum, Serce” (2003), Medalem za Zasługi dla Ruchu Ludowego im. Wincentego Witosa (2008).

Do najbardziej liczących się międzynarodowych wyróżnień należą: Srebrna Kolia XXIV Światowego Festiwalu Folklorystycznego w Dijon (Francja, 1969), nagroda europejska FVS za zasługi w upowszechnianiu folkloru, przyznana w 1973 r. po raz pierwszy polskiemu zespołowi, Złota Artemida na Festiwalu Folklorystycznym w Efezie (Turcja, 1977), nagroda – *eccelente*, złoty medal oraz dwa puchary dla Zespołu i duetu tanecznego w Goriżia (Włochy, 1984), wyróżnienie za muzykę na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Agri-gento (Włochy, 2006).

Dominika Lesiuk

Fot. Anna Guzowska

TEN ZESPÓŁ TO CAŁE MOJE ŻYCIE

Ze Stanisławem Leszczyńskim, założycielem Zespołu
Tańca Ludowego UMCS rozmawia Anna Guzowska.

Anna Guzowska: „Ludzie, nauczcie się śpiewać i tańczyć, bo aniołowie w Niebie nie będą wiedzieli, co z Wami zrobić” – to słowa św. Augustyna. Panie Stanisławie, czym jest taniec?

Stanisław Leszczyński: Jest on najpiękniejszą formą ruchu, oddziałującą na człowieka od strony estetycznej, muzycznej, ale przede wszystkim daje niepowtarzalną przyjemność. Łączy się z wdziękiem, temperamentem, pokazuje charakter narodu. Ludzie, którzy tańczą, są „nosicielami piękna” i jego ambasadorami. Trzeba mieć dużo zapału, chęci i wreszcie talentu, by tańczyć w Zespole, bo to jest poza przyjemnością także ogromny wysiłek. Nasza młodzież jest przeurocza – gdy występuje, to naprawdę zachwyca oglądających. Taniec przekłada się na życie poza sceną, ponieważ tak zwany czas wolny też jest często przeznaczany na taniec, który jest pasją obecną i w życiu zawodowym, i w osobistym. Przejawia się w kontaktach, tańczący w zespole nawiązują tu przyjaźnie, rodzą się miłości. W Zespole dotychczas mieliśmy ponad 100 małżeństw pomiędzy tancerkami i tancerzami! Po latach, gdy w małżeństwie układa się dobrze, mówią, że wszystko dzięki Zespołowi, gdy jest gorzej – narzekają żartobliwie, że to wszystko przez Zespół.

Kiedyś nie wyobrażałem sobie, że ten Zespół będzie miał taki rozmach i repertuar, że będzie trwał tyle lat. Taniec to nasza tożsamość

Fot. Edward Styż

Stanisław Leszczyński

i dziedzictwo, dzięki niemu także w okresie rusyfikacji, germanizacji przekazywano polskie tradycje i język – ponieważ nawet gdy zabroniono mówić po polsku, Polacy śpiewali, by przetrwać.

Czy pamięta Pan tancerki i tancerzy Zespołu Tańca Ludowego UMCS z połowy ubiegłego stulecia? Może przetrwały z tamtego okresu jakieś przyjaźnie? Dziś pierwsi członkowie Zespołu mają po siedemdziesiąt, osiemdziesiąt lat!

Dużo było w zespole wspaniałych ludzi przez te lata, początki pamiętam nawet lepiej niż obecne czasy. Pamiętam wiele twarzy i nazwisk, z wieloma osobami przez te wszystkie lata mam kontakt. Najdłużej trwał jeden z naszych wielu wojaży

zagranicznych po Francji i Szwajcarii w 1967 r. – aż 72 dni. Z tym składem poznałem się najlepiej, wspólnie spędzaliśmy całe dni, występowaliśmy podczas tego tournée aż 67 razy. To byli pasjonaci, niektórzy z nich byli obecni podczas uroczystości jubileuszowych, wielu przyjechało specjalnie z najdalszych zakątków świata. Zespół dawał i również dziś daje możliwość nie tylko realizowania pasji, ale też poznawania świata, poszerzania horyzontów myślenia, otwiera na piękno. Wywodzi się z niego wiele znacznych osobistości, dyplomaci, ludzie mający kontakty w wielu krajach. Tańczenie w zespole było dla nich, poza studiowaniem wybranego kierunku, dodatkowym fakultetem. Dziś ci wszyscy spotykają się częściej ze sobą jako dawni tancerze naszego zespołu niż na przykład z kolegami ze swoich roczników studiów.

Równolegle do pracy z zespołem kształciłem choreografów. Przez stworzone studium choreografii przewinęło się ponad 3500 osób. Dziś prowadzone przez nich zespoły działają na całym świecie.

Jak zrodził się pomysł założenia zespołu tanecznego w ramach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej? Czy jego twórca, kierownik artystyczny, a zarazem choreograf był we wczesnej młodości tancerzem?

Urodziłem się na wsi, miejscowa straż pożarna prowadziła tam teatr, występy, w ogóle całe życie

kulturalne. I tam zacząłem tańczyć. Organizatorem zespołu był wtedy mój ojciec, Władysław Leszczyński. Później było tańczenie na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Pracowałem przez lata jako nauczyciel, prowadziłem zespół szkolny, teatry. Takie były początki. Na AWF-ie ukończyłem specjalizację tańca, miałem dobre wzory. Po jakimś czasie trafiłem do Lublina jako nauczyciel w szkole, obecnej „piątce” na ul. Lipowej, potem w 1952 r. dostałem równolegle pracę na uczelni – na Akademii Medycznej. Tam stworzyłem zespoły i zaczynałem pracę ze studentami. Gdy nasz Uniwersytet [UMCS – przyp. red.] miał dziewięć lat, przygotowywano się do obchodów 10-lecia powstania, Rektor Dobrzański mnie wezwał i tak zrodził się pomysł powołania zespołu w UMCS. Przygotowywałem jubileuszowy koncert, potem odszedłem z Akademii Medycznej i rozpocząłem pracę nad organizacją zespołu w UMCS.

Często ludzie ustanawiają sobie rozmaite gradacje celów, hierarchie wartości. Rozmawiając z Panem, ma się wrażenie, że całe Pana życie jest tańcem. Zespół to wspomnienia, przyjaźnie, rodzina... również praca. Przyjemność, a niegdyś także duża odpowiedzialność oraz zawodowe obowiązki. Czym jest dla Pana Zespół, jaki wywarł wpływ na Pana życie?

Moim marzeniem jako chłopca było zostać oficerem lub nauczycielem, co udało się spełnić. Przeszedłem różne typy szkół, mogłem pracować twórczo, realizowałem swoją pasję, szkoliłem choreografów na cały świat. Dziś mogę powiedzieć, że ten Zespół to całe moje życie i dał mi wszystko. Kocham to, kocham cały Zespół, moje układy choreograficzne. Żona, z którą zaczynałem tańczyć podczas studiów na AWF-ie, potem też tańczyła w Zespole UMCS, pomagała mi w jego prowadzeniu. Syn Lech, który od małego był w Zespole, jeź-

dził jako dziecko na zgrupowania, obozy taneczne i do dziś jest związany z nim, także zawodowo. Zespół łączy, wiąże – przyjaźniłem się z tymi ludźmi, to są wspomnienia, emocje.

Zapewne przez te wszystkie lata zdarzyło się w Zespole wiele niesamowitych historii. Co było najbardziej niezwykle, jakaś chwila, wydarzenie, które zapadło w Pana pamięć na zawsze?

Takich chwil było wiele, ale gdybym miał wybrać te naprawdę niepowtarzalne, to byłoby to reprezentowanie Polski przez nasz Zespół na stadionie olimpijskim w Seulu w 1988 r. podczas Igrzysk Olimpijskich. Witano nas pięknie, dostałem wieniec na szyję. Otwarcie, ogromny stadion, dziesiątki tysięcy ludzi. Koreanki w pięknych strojach, na niebie pięciolinia zrobiona laserem. Zapowiadają nas, słysząc mazura ze Straszego Dworu. Koreanki wokół stadionu podawały sobie polską flagę, proszę to sobie wyobrazić – polska flaga wokół stadionu olimpijskiego w Seulu! To było niepowtarzalne i bardzo wzruszające.

Drugim takim wydarzeniem, które na zawsze pozostało w pamięci, było spotkanie z Ojcem Świętym, Papieżem Polakiem w 1979 r., które zamiast zaplanowanego kwadransa trwało półtorej godziny. Było ono tak przejmujące, że do dziś wspominając je, pełen jestem wzruszenia.

Jacy byli studenci – tancerze w roku 1953, a jacy są dziś? Którzy z nich mieli więcej fantazji i pasji?

I tamci sprzed lat, i ci, którzy tańczą dziś, są fantastyczni. Wspinali, ambitni młodzi ludzie, mają umiejętności, talenty, chcą się dalej kształcić. To, jacy są, zależy od pasji, a nie od czasów, w jakich żyją i wstępują do zespołu.

Dziś popularne są telewizyjne programy wokalne i taneczne, pełne emocji, utalentowanych

ludzi, ale też rywalizacji, czasem łez. Nikt nie tańczy w nich jednak Krakowiaka ani Poloneza, nie śpiewa patriotycznych pieśni. Dlaczego taniec ludowy miałby być dla nich atrakcyjny? Na czym polega magia tego tańca?

Tańce ludowe są częścią całej kultury ludowej, która jest kulturą narodową, reprezentuje naród i jego tradycję, ale również poszczególne regiony. Folklor jest powrotem do tradycji i sądzę, że po każdej fascynacji nowościami i obcymi wzorami powraca się do tego, co własne, nasze. Ludzie nie powinni się wstydzić naszej tradycji i kultury. Przyjdzie taki czas, że powrócą do korzeni, do tego, co własne. Folklor powinien być wizytówką każdego narodu. Nasi wychowankowie, którzy potem prowadzą zespoły w Polsce i na całym świecie, są nośnikami tego folkloru i naszymi „wizytówkami”, sprawiają, że taniec ludowy staje się bardziej popularny i ceniony. Młodzi powinni oglądać, poznawać kulturę ludową. Służą temu m.in. spotkania folklorystyczne o zasięgu międzynarodowym – to właśnie najlepsza okazja do popularyzowania tej muzyki i tańca. Gdziekolwiek występuje nasz zespół, ludzie się zachwycają, a gdy słyszą pieśni patriotyczne, to nawet łzę uronią, szczególnie ci, którzy na co dzień żyją daleko od Polski. W Lublinie mamy zespoły naprawdę na poziomie profesjonalnym, ale wciąż nie wykorzystujemy ich wystarczająco do promocji naszego regionu.

Czego należy życzyć Zespołowi Tańca Ludowego UMCS na kolejne dekady?

Ciekawej i pełnej pasji młodzieży, która będzie rozumiała istotę Zespołu, wielu przyjaciół oraz... życliwości ze strony władz Uczelni.

Dziękuję za rozmowę. Zespołowi życzę kolejnych jubileuszy, w które będzie wchodził prawdziwie roztańczonym krokiem.

ZTL
w Watykanie,
sierpień 1998 r.

Fot. Archiwum prywatne

60 LAT ZESPOŁU TAŃCA LUDOWEGO UNIwersYTETU MARII CURIE- -SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE

Z PRZYTUPEM PRZEZ ŚWIAT...
Z PRZYTUPEM PRZEZ ŻYCIE...

Kwietniowe dni stały się dla mnie i wielu innych osób okazją do wspomnień, okazją do cofnięcia się o kilka, czasami nawet kilkanaście czy kilkadziesiąt lat. Do czasów lat studenckich, kiedy to próby i koncerty Zespołu Tańca Ludowego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, dziś już sześćdziesięciolatka, organizowały większość naszego życia. Życia przetańczonego i odśpiewanego.

Ćwiczyliśmy po dwa, trzy razy w tygodniu, czasem zajęte bywały weekendy, ferie zimowe, całe wakacje. Nas to nie zniechęcało, wręcz przeciwnie – nauczyło dobrej organizacji, napędzało do szybkiego zaliczania sesji. Tym większy był nasz sukces, że oprócz skończonych studiów, poznaliśmy polską kulturę i kulturę innych narodów.

Szumiała leszczyna, jak się rozwijała,
Płakała dziewczyna, jak Jasia żegnała...

Gdy rozbrzmiewała melodia *Leszczyny*, wiadomo było, że ZTL szykuje się do kolejnego wояжу...

Wspomnienie z 12 sierpnia 1998 r. do dziś wzrusza każdego, kto uczestniczył w tournée po Niemczech, Włoszech, Hiszpanii i Francji. Wszystko rozpoczęło się o 3.30 rano, gdy wyruszyliśmy z San Severino (gdzie

przebywaliśmy już od co najmniej tygodnia) do Watykanu. Oto już po raz trzeci Zespół Tańca Ludowego UMCS z Lublina miał być przyjęty przez Papieża Polaka Jana Pawła II. Z niecierpliwością oczekiwaliśmy wówczas na Auli Papieskiej nauki w języku polskim. Gdy zabrzmiało: „Witam pielgrzymów z Polski”, a zaraz po tym „Witam Zespół Tańca Ludowego UMCS z Lublina”, nasza radość nie miała końca. W górze furkotały słomkowe kapelusze, po sali niosło się radosne *Alleluja!* i uroczyste *Wiwat!*. Ojciec Święty podszedł do nas, uśmiechnął się, pozwolił na kilka zdjęć. Śpiewaliśmy dla Niego i płakaliśmy jednocześnie. Staliśmy onieśmieleni z wrażenia, ciągle nie dowierzając, że to spotkanie naprawdę miało miejsce... Nie dowierzamy do dziś...

Wielu takich chwil, gdy iza się w oku kręci, doświadczyliśmy podczas różnych festiwali, porywając zgromadzoną publiczność krakowiakami, oberkami, mazurami oraz piosenkami w językach narodowych kraju, w którym przebywaliśmy. *Pasodoble* i *E'viva Espania* wielokrotnie rozbrzmiewały w Almerii i Teruel, *Szła dziewczynka* w języku japońskim wprawiała w zachwyt mieszkańców Kraju Kwitnącej Wiśni, na Ukrainie piosenką finałową musiała być piosenka ukraińska, w Czechach czeska itd. Jeśli odpowiedniej nie było w repertuarze zespołu, nic nie stało na przeszkodzie, by szybko nauczyć się nowej. A że ze słuchem raczej problemów nie mieliśmy, więc bez znajomości określonego języka obcego zapamiętywaliśmy dyktowany przez tubylców tekst. Wszędzie, naprawdę

Fot. Archiwum prywatne

Anna Zając i Konrad Ciastoch w strojach sieradzkich przed koncertem jubileuszowym, 27 kwietnia 2013 r.

Fot. Archiwum prywatne

W oczekiwaniu na kolejny koncert, Brazylia 2000 r.

wszędzie przyjmowano nas gromkimi brawami, wielokrotnie nagradzani byliśmy oklaskami na stojąco. Zwłaszcza atmosfera koncertów na Wschodzie, gdzie mieszka wielu Polaków, bywała niesamowita, wręcz niezapomniana. W Mołdawii na przykład w osłupienie wprawiły nas kwiatki, jakie my, tancerki UMCS otrzymałyśmy od organizatorów koncertu. Wszystkie dziewczyny, ku wielkiej ucieście naszych partnerów, dostały po chryzantemie, które, zgodnie z naszą polską tradycją, kojarzą nam się jednoznacznie.

Niemal w każdym zakątku świata spotykaliśmy naszych rodaków. Stałymi bywalcami na naszych koncertach w Brazylii była mieszkająca tam od kilkudziesięciu lat rodzina Polaków, na Tajwanie śpiewaliśmy podczas mszy świętej odprawianej w języku polskim, w parafii księdza Polaka. Było to dla nas niezwykle interesujące przeżycie, biorąc pod uwagę różnice kulturowe wpływające na oprawę mszy. Wraz z koleżanką Asią zostałyśmy poproszone o niesienie darów. Oczywiście, zanim to nastąpiło, ksiądz wtajemniczył nas, jak ten obrzęd wygląda w tamtejszym kościele. Trudno było pozostałym tancerzom zachować powagę i skupić się na śpiewaniu *Czarnej Madonny*, gdy zobaczyli nas tańczące na środku kościoła z darami w rękach. (Było to zgodne ze wskazówkami księdza, według którego moment niesienia darów jest chwilą radości i szczęścia – a to przecież daje ludziom taniec).

Nie smuć się dziewczyno, bo ja się nie smucę,
W koło świat objadę, do ciebie powrócę...

Pomyśleć by można, że wraz z oddaniem strojów czy zakończeniem studiów (kolejność bywała różna) kończyła się również przygoda z Zespołem. Nic bardziej mylnego! Przez siedem lat, kiedy miałam przyjemność zasilać szeregi ZTL, poznałam wielu wspaniałych ludzi, z którymi do dziś utrzymuję kontakt. Na początku razem bawiliśmy się na wspólnych próbach i koncertach, potem przyszły wspólne wyjazdy. Nawiązały się

wielkie przyjaźnie, zakwitła miłość. Były zespołowe wesela, po nich życie rodzinne, ale zawsze gdzieś podczas wspólnych spotkań przewijał się temat Zespołu. Nie dziwi więc nikogo, że na jubileuszowym koncercie i pary były te same, co przed laty. Nie wyobrażałam sobie, że mogłabym zatańczyć z kimś innym niż z Kajkiem (czyli Konradem – ksywka nieświadomie została nadana przez Szefa), nawet pary małżeńskie się porozdzielały, by zatańczyć ze „starymi” partnerami do tańca. Znamy się my, znają się nasze dzieci i być może też kiedyś razem zatańczą w ZTL. Na pewno byłoby to najpiękniejsze uwieńczenie mojej przygody z zespołem, gdybym kiedyś, na jakimś jubileuszu, już jako seniorka, mogła zatańczyć finałowego poloneza z grupą, w której tańczyłyby moje, małe jeszcze, córeczki.

Wiwat, niechaj żyją nam!!!

Zespół to nie tylko wyjazdy, śpiew i taniec. Zespół to przede wszystkim ludzie, bez których by on nie istniał, którzy go stworzyli, tworzą i, miejmy nadzieję, długo tworzyć będą. I tak na zakończenie przywołuję tu nazwisko naszego Mistrza – założyciela, długoletniego dyrektora i choreografa Stanisława Leszczyńskiego. Dziękuję mu, myślę, że w imieniu wszystkich, którzy przewinęli się przez szeregi ZTL, za Jego dzieło, z którego my czerpaliśmy, ile tylko się dało! Dziękuję obecnemu dyrektorowi, Lechowi Leszczyńskiemu, Beacie Leszczyńskiej, Krzysztofowi Wołodko, pozostałym pracownikom Zespołu, życząc jednocześnie dużo sił, wytrwałości i wielu jeszcze takich jubileuszy!!!

Anna Zając

Fot. Archiwum prywatne

Przed katedrą w Reims, wrzesień 1998 r.

Fot. Andrzej Jękatyńczuk

Nabożeństwo w parafii prawosławnej pw. św. Piotra (Mohyły) w Lublinie

PAMIĘCI TARASA SZEWCZENKI W LUBLINIE

Taras Szewczenko odgrywa w kulturze ukraińskiej i w tradycji narodowej Ukraińców rolę szczególną. Jest nie tylko wieszczem narodowym i najwybitniejszym poetą romantycznym, ale także postacią, która ma znaczące zasługi w kształtowaniu się nowoczesnego narodu ukraińskiego. Nie można też zapominać, że jego utwory poetyckie miały znaczący wpływ na powstanie standardu ukraińskiego języka literackiego, a on sam zapisał się także jako utalentowany artysta w dziejach malarstwa ukraińskiego i grawiury. Nic więc dziwnego, że w każdym ukraińskim domu można dostrzec portret T. Szewczenki i jego księgę poezji – *Kobziarz*, a wiosną każdego roku Ukraińcy na całym świecie czczą pamięć swego wieszcza.

Tradycyjnie obchody pamięci Tarasa Szewczenki odbywają się także w Lublinie. W tym roku zorganizowano je dokładnie w 152. rocznicę śmierci poety – w niedzielę 10 marca 2013 r. Uroczystości przygotowane zostały wspólnie przez parafię prawosławną pw. św. Piotra (Mohyły) w Lublinie oraz To-

warzystwo Ukraińskie i połączone zostały z jubileuszem 10-lecia Ukraińskiej Szkoły Niedzielnej w Lublinie, prowadzonej wspólnie przez obie te instytucje.

Obchody rozpoczęły się niedzielnym nabożeństwem eucharystycznym – Boską Liturgią w cerkwi parafialnej miejscowej parafii prawosławnej pw. św. Piotra (Mohyły) w Lublinie. Na nabożeństwie, wraz z parafianami – prawosławną społecznością ukraińską Lublina – obecni byli zaproszeni goście, w tym Prorektor ds. Ogólnych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie prof. Ryszard Mojak. Bezpośrednio po Liturgii prawosławni duchowni parafii: ks. mitrat Włodzimierz Chodak i proboszcz parafii ks. prot. Mirosław Wiszniewski, celebrowali uroczyste nabożeństwo żałobne – *panachydę* za duszę Tarasa Szewczenki.

Druga część uroczystości odbyła się w sali przycerkiewnej. Poprowadził ją absolwent Europejskiego Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów dr Andrij Saweńec. Referat o religijnym wymiarze twórczości T. Szewczenki wy-

głosił student filologii ukraińskiej UMCS i absolwent stosunków międzynarodowych naszego Uniwersytetu Łukasz Czyżewski.

Program artystyczny poświęcony się postaci ukraińskiego poety zaprezentowali dawni i obecni uczniowie Ukraińskiej Szkoły Niedzielnej w Lublinie, którzy uczą się swego języka ojczystego w międzyprzedszkolnym i międzyszkolnych zespołach nauczania języka ukraińskiego. Wystąpiły również uczennice Zespołu Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów, które przybyły do Lublina z Ukrainy i od dwóch lat uczą się w lubelskiej szkole. Tradycyjnie zaśpiewano wspólnie pieśń ze słowami Tarasa Szewczenki *Reweta stohne Dnipr szyrokyj*.

Głos zabrali zaproszeni goście, w tym konsul Serhij Dyryza z Ambasady Ukrainy w RP (z listem od Ambasadora Ukrainy w RP Markijana Małskiego), Konsul Generalny Ukrainy w Lublinie ambasador Iwan Hrycak, pełnomocnik wojewody lubelskiego ds. mniejszości narodowych i etnicznych Mariusz Kucharek, prorektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Jana Pawła II o. prof. dr hab. Andrzej Derdziuk, przedstawicielka Lubelskiego Kuratora Oświaty Aleksandra SęPOCH, redaktor naczelny tygodnika ukraińskiego „Nasze Słowo” Jarosław Prystasz, a także Ryszard Kowal – dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Zamoyskiego w Lublinie.

W imieniu Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego do zebranych zwrócił się Prorektor do Spraw Ogólnych UMCS prof. Ryszard Mojak. Wyraził on radość z możliwości udziału w uroczystościach i stwierdził, iż jest pod wrażeniem aktywności społeczności ukraińskiej, służącej podtrzymaniu tradycji narodowej i więzi z Ojczyzną. Wyraził także nadzieję, że więzi między Polską a Ukrainą będą zacieśniały się również dzięki zaangażowaniu społeczności ukraińskiej Lublina, co służyć będzie podtrzymaniu wielowiekowych relacji między oboma narodami. Zwrócił uwagę, że wśród uczestników uroczystości są osoby związane z UMCS, przypomniał też kontakty Uniwersytetu z ukraińskimi środowiskami akademickimi. Prorektor z satysfakcją stwierdził, że z roku na roku zwiększa się liczba młodzieży z Ukrainy podejmującej studia na UMCS, informując, że w chwili obecnej studiuje na uczelni 260 osób z Ukrainy. Na zakończenie prof. R. Mojak pogratulował 10-le-

cia istnienia Ukraińskiej Szkoły Niedzielnej, stwierdzając, że program artystyczny przygotowany przez uczniów zaświadcza, iż praca ta przynosi znakomite owoce.

W drugiej części uroczystości uczczono jubileusz dziesięciu lat istnienia Ukraińskiej Szkoły Niedzielnej w Lublinie, w ramach której mieszkające w Lublinie dzieci ukraińskie uczą się religii prawosławnej, języka ojczystego oraz poznają własną kulturę i tradycję. Zwieńczeniem oficjalnej części stała się pamiątkowa fotografia wszystkich uczestników uroczystości w cerkwi parafialnej oraz poczęstunek.

Obchody ku pamięci Tarasa Szewczenki oraz jubileusz 10-lecia Ukraińskiej Szkoły Niedzielnej w Lublinie stały się ważnymi wydarzeniami w życiu lubelskiej ukraińskiej społeczności prawosławnej. Warto podkreślić, że święto ku czci Tarasa Szewczenki zorganizowane zostało dzięki dotacji Ministra Administracji i Cyfryzacji RP oraz przy wsparciu finansowym Miasta Lublin. Uroczystości te stały się świadectwem wielokulturowości Lublina, w której współczesnym wymiarze wielkie znaczenie ma akademicki charakter miasta, o czym zaświadczyła obecność przedstawicieli lubelskich uniwersytetów.

Grzegorz Kuprianowicz

Uczestnicy uroczystości

Od lewej: dr M. Konstankiewicz, doc. T. A. Bykova oraz prof. J. Losowski podczas spotkania w Katedrze Dokumentoznawstwa

PRACOWNICY ZAKŁADU ARCHIWISTYKI NA KONFERENCJI W MOSKWIE

Od kilku lat Zakład Archiwistyki UMCS utrzymuje intensywne kontakty z badaczami rosyjskimi. Zasadniczą płaszczyznę kontaktów stwarzają organizowane co dwa lata przez Zakład konferencje naukowe poświęcone dziejom biurokracji, które zaowocowały wydaniem sześciu tomów materiałów pokonferencyjnych. W sympozjach tych dotychczas uczestniczyło kilkudziesięciu historyków rosyjskich. Dla wielu z nich udział w nich był pierwszym bezpośrednim zetknięciem się z naszym krajem.

Głównym partnerem UMCS ze strony rosyjskiej jest Uralski Federalny Uniwersytet im. Pierwszego Prezydenta Rosji Borysa Mikołajewicza Jelcyna (UrFU), z którym nasza Uczelnia ▶

Fot. J. Łosowski

Dr A. Górak wygłasza referat na posiedzeniu plenarnym

w 2011 r. podpisała umowę o współpracy. Dwóch pracowników Zakładu prowadziło wykłady w jekaterynburgskiej uczelni w latach poprzednich (2011, 2102), a planowany jest kolejny wyjazd. W tym roku odbędą się też pierwsze wykłady dwóch pracowników naukowych z Jekaterynburga. Przygotowywana jest też do wydania wspólna praca zbiorowa i na bieżąco wymieniane publikacje naukowe.

Ścisła współpraca badawcza zaowocowała też wizytami w UMCS rosyjskich studentów dokumentoznawstwa i archiwistyki z rosyjskiej uczelni oraz ich udziałem w sympozjach organizowanych przez studentów archiwistyki polskich uczelni. Nasi studenci historii specjalności archiwistycznej jeszcze nie wyjeżdżali do Rosji, ale już publikowali swoje referaty w materiałach studenckich z konferencji organizowanych przez swoich kolegów z UrFU. Może w przyszłości uda się pozyskać fundusze na ich wyjazd do Rosji.

Współpraca z rosyjskimi kolegami zaowocowała zaproszeniem pracowników Zakładu do udziału w konferencji organizowanej przez elitarny Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny w Moskwie. Uczelnia ta powstała z przekształcenia dawnego

Instytutu Historyczno-Archiwalnego, utworzonego w 1930 r. i będącego główną uczelnią przygotowującą profesjonalną kadrę sowieckich archiwów państwowych. Obecnie RGGU kształci nie tylko archiwistów i historyków, ale także ekonomistów, socjologów i psychologów. Ze względu na wysoki poziom nauczania cieszy się dużą renomą wśród moskiewskich studentów.

Konferencja odbyła się w dniach 21–22 marca 2013 r. i była poświęcona problematyce zarządzania dokumentacją współczesną, w tym także elektroniczną. Ze względu na zakres badań organizatora tego sympozjum, Katedry Dokumentoznawstwa RGGU, w programie znalazły się nie tylko zagadnienia aktualne, ale także problemy dawnej kancelarii i jej wytworów, dzięki czemu rozpatrywane zagadnienia dokumentacyjne, oprócz aktualnego wymiaru zyskały także perspektywę historyczną. Warto dodać, że wspomniana konferencja upamiętniała osobę zmarłej w roku poprzednim prof. Tatiany Wiczesławownej Kuzniecovej, długoletniego kierownika tej Katedry.

Pracownicy Zakładu byli jedynymi polskimi uczestnikami tego sympozjum i wygłosili cztery referaty. W czasie obrad plenarnych dr Artur Górak zapoznał uczest-

ników konferencji z referatem dotyczącym problemów zarządzania dokumentacją w Polsce, przygotowanym przez kierownika Zakładu Archiwistyki UMCS prof. Krzysztof Skupieńskiego, który nie mógł przyjechać do Moskwy.

Doktor A. Górak wystąpił w roli referenta jeszcze dwa razy. W sekcji historycznej wygłosił własny referat dotyczący charakterystyki procesu wprowadzenia w Królestwie Polskim rosyjskiego systemu kancelaryjnego po stłumieniu powstania styczniowego. W sekcji dydaktycznej przedstawił natomiast program oddzielnego kierunku „archiwistyka i nowoczesne zarządzanie zapisami informacyjnymi”, w ramach którego od bieżącego roku akademickiego kształci się studentów w UMCS. Tekst tego referatu był przygotowany wspólnie z dr. Markiem Konstantkiewiczem, również uczestniczącym w konferencji.

Trzecim referentem moskiewskiej konferencji, reprezentującym naszą Uczelnię oraz polskie środowisko archiwalne, był prof. Janusz Łosowski, który zapoznał uczestników z zagadnieniem roli dokumentacji w życiu polskich chłopów w okresie XVI–XVIII w. Wystąpienie zawierało najważniejsze ustalenia obszernej, będącej już w druku, monografii poświęconej temu zagadnieniu.

W czasie krótkiego, czterodniowego pobytu w stolicy Federacji Rosyjskiej, lubelscy historycy mieli okazję do odbycia rozmów z rosyjskimi badaczami reprezentującymi różne rosyjskie ośrodki naukowe. W trakcie spotkania z pracownikami Katedry Dokumentoznawstwa (jej kierownikiem doc. T. A. Bykową i doc. J. M. Kukariną) postanowiono podjąć działania w celu podpisania umowy o współpracy RGGU i UMCS. Dzięki niej w przyszłości będzie można łatwiej prowadzić wspólne badania, a także organizować konferencje oraz prowadzić wymianę wykładowców i studentów.

Janusz Łosowski

RADA ROZWOJU LUBLINA

5 kwietnia 2013 r. pracownicy Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania (ZPPiP) Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej wzięli udział w posiedzeniu Rady Rozwoju Lublina. Rada, w której skład wchodzi przedstawiciele środowiska przedsiębiorców oraz lubelskich uczelni, jest ciałem doradczym przy Prezydencie Miasta. Przedmiotem obrad w dniu 5 kwietnia były perspektywy i kierunki rozwoju Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM). Referat poświęcony temu problemowi, zatytułowany „Lubelski Obszar Metropolitalny. Jaki? Kiedy? Jak?” wygłosił kierownik ZPPiP prof. dr hab. Marian Harasimiuk.

Lubelski Obszar Metropolitalny jest jednym z dzieł sieci tego typu obszarów wskazanych w przyjętej przez rząd w roku 2011 koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Obszary metropolitalne tworzą się wokół największych i najsilniejszych ośrodków miejskich, z którymi są połączone szeregiem związków – usługami, kooperacją czy też dojazdami do pracy. Warunkiem powstania obszaru metropolitalnego wokół dużego miasta jest odpowiednio znaczący i zróżnicowany potencjał takiego ośrodka, w tym:

- obecność ważnych, ogólnokrajowych i międzynarodowych, instytucji i przedsiębiorstw,
- znaczny potencjał naukowy i kulturowy,
- rozbudowane związki gospodarcze, kulturowe, naukowe i polityczne o zasięgu krajowym, a nawet międzynarodowym,
- dobre powiązania komunikacyjne z innymi ośrodkami metropolitalnymi (drogowe, kolejowe i lotnicze).

LOM jest jednak uznawany za obszar metropolitalny o stosunkowo niewielkim potencjale – wyraźnie mniejszym od potencjału każdego z pozostałych obszarów metropo-

litalnych istniejących lub tworzących się na obszarze Polski. Jego przyszłość zależy zatem od tempa i kierunków rozwoju Lublina, stanowiącego rdzeń tego obszaru. Prof. M. Harasimiuk sformułował tezę, iż obecnie Lubelski Obszar Metropolitalny jest przede wszystkim pojęciem planistycznym. Niezbędne jest zatem jego aktywne kształtowanie przez władze publiczne, które powinno polegać na: stymulowaniu rozwoju Lublina i kształtowaniu racjonalnej struktury przestrzennej obszaru metropolitalnego.

Jednakże rozwój gospodarczy i przestrzenny LOM jest utrudniony przez brak wspólnej polityki wszystkich jednostek samorządu terytorialnego działających na tym obszarze. Problemem są także istotne ograniczenia finansowe i brak instytucjonalnej formuły dla obszaru metropolitalnego. Co więcej – pomiędzy gminami tego obszaru nie występuje głębsza współpraca, ale przede wszystkim rywalizacja. Prof. M. Harasimiuk wskazał, że w tej sytuacji kluczową rolę w stymulowaniu i kształtowaniu rozwoju LOM powinny odgrywać samorządy województwa lubelskiego i miasta Lublin. Są to bowiem podmioty dysponu-

jące największymi możliwościami finansowymi. Narzędziem rozwoju może być natomiast Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020, zapewniający transfer środków finansowych.

Obok prof. M. Harasimiuka referat dotyczący perspektyw kształtowania Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego zaprezentował Bogdan Kawałko, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Prezentacja B. Kawałko zobrazowała miejsce LOM w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Przedstawione zostały także wstępne założenia przygotowywanego przez samorząd województwa Regionalnego Programu Operacyjnego.

Referaty prof. Mariana Harasimiuka i dyr. Bogdana Kawałko wywołały żywą reakcję członków Rady Rozwoju Lublina. W dyskusji aktywny udział wzięli również dr Dagmara Kociuba i dr Waldemar Gorzym-Wilkowski z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania, odnosząc się do organizacyjnych i ekonomicznych aspektów stymulowania rozwoju LOM.

Waldemar Gorzym-Wilkowski

UMCS CZYTA!

Badania Biblioteki Narodowej odnotowują gwałtowny spadek czytelnictwa w Polsce, a my mówimy – UMCS czyta! Z inicjatywy pracowników Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS na Facebook'u, największym portalu społecznościowym, powstała grupa dyskusyjna skupiająca czytającą społeczność naszego Uniwersytetu.

 W marcu 2012 r. Biblioteka Narodowa opublikowała wyniki badania „Społeczny zasięg książki w Polsce w 2012 r.”, z którego wynika, że w ubiegłym roku 60,8% Polaków nie przeczytało ani jednej książki. Pocieszający może być fakt, iż 58% respondentów zadeklarowało, że przynajmniej raz w miesiącu miało kontakt z jakimkolwiek dłuższym tekstem, o orientacyjnej objętości przynajmniej trzech stron wydruku, trzech ekranów komputera bądź dłuższego artykułu w gazecie. Przeprowadzone badania nie napawają optymizmem. Postanowiliśmy zatem nie tylko propagować czytanie, ale i pokazać, że poziom czytelnictwa na naszej Uczelni daje zdecydowanie lepszy obraz.

W przededniu majowego weekendu, który jest czasem odpoczynku (a najlepiej odpoczywa się z książką), na Facebook'u założyliśmy grupę dyskusyjną „UMCS czyta!” (www.facebook.com/groups/UMCSczyta/). Wybór miejsca nie budził żadnych wątpliwości. Jest to bowiem najpopularniejszy serwis społecznościowy, a profil naszej Uczelni skupia blisko 15 tys. fanów. Zgodnie z ideą *universitas*, stworzona przez nas grupa ma w założeniu zrzeszać całą społeczność akademicką – studentów, absolwentów i pracowników UMCS, ale mamy nadzieję, że z czasem będą do nas dołączać

także osoby spoza Uczelni, ponieważ UMCS czyta, ale nie tylko dla siebie. Żywe jest dla nas hasło *sibi et amicis*. UMCS czyta i zachęca do tego wszystkich.

Niemalże od razu po zaproszeniu do grupy pierwszych członków pojawiły się wpisy dające wyraz poparcia dla naszego pomysłu. Przyłączanie się kolejnych osób utwierdzało nas w przekonaniu, że istnienie takiej grupy jest wszystkim nam potrzebne. Jak zauważyła jedna z jej członkiń: „aby zmieniać wskaźniki czytelnictwa, musimy zacząć zmieniać rzeczywistość od siebie. A potem pójść w świat i z zapalem rozniecać przegaste iskierki albo zapalać całkiem nowy ogień. Cóż, do dzieła!”. A zatem do dzieła! Zapraszamy wszystkich Państwa, którzy posiadają konta na Facebook'u, do dołączenia do nas. Dyskutujmy o książkach, krytykujmy, recenzujmy, polecajmy sobie lektury, dzielimy się naszymi opiniami o przeczytanych książkach, pytajmy o te, które chcielibyśmy przeczytać. Po pięciu dniach istnienia grupa liczy 165 członków, a za nami już pierwsze dyskusje, pierwsze refleksje o przeczytanych ostatnio książkach i rekomendacje ciekawych lektur.

Czekamy na Was!

Lidia M. Jarska

Piotr Tańkowski

Administratorzy grupy dyskusyjnej „UMCS czyta!”

W dniach 14–15 kwietnia 2013 r. w Lublinie odbyło się wyjazdowe posiedzenie Komitetu Nauk o Finansach PAN. Jego członków gościł Wydział Ekonomiczny UMCS. W ramach przywitalnego wystąpienia Rektor Uniwersytetu dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. zaprezentował Uczelnię – jej potencjał naukowo-badawczy, działalność dydaktyczną oraz wyzwania wynikające ze zmian dokonujących się w otoczeniu społeczno-ekonomicznym. Dziekan Wydziału dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw. przedstawił pozycję środowiska ekonomistów w Uniwersytecie.

 W ramach roboczej części posiedzenia omówione zostały sprawy związane m.in. z: wydawanym przez Komitet czasopismem „Finanse”, tegoroczną edycją konkursu o nagrodę za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie finansów, aktualnym etapem prac nad efektami kształcenia dla kierunku studiów Finanse oraz inne sprawy bieżące.

W drugiej części posiedzenia uczestniczyli także zaproszeni goście. Miała ona charakter seminarium naukowego pt. „Wprowadzenie euro w Polsce – oczekiwania i zagrożenia”, zorganizowanego przez Komitet Nauk o Finansach wspólnie z Katedrą Bankowości UMCS. W ramach spotkania przedstawione zostały referaty: dr. hab. Michała Brzozy-Brzeziny, prof. SGH z Instytutu Ekonomicznego NBP pt. „Czy opłaciłoby się być w strefie euro?” oraz dr. Wawrzyńca Michalczyka z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu pt. „Uwarunkowania kursu złotego względem euro w per-

Fot. w tle:
Czytelnia
Informacji Naukowej,
Biblioteka Główna
UMCS
(fot. Lidia
M. Jarska)

Fot. Michał Caban

Otwarcie spotkania

POSIEDZENIE KOMITETU NAUK O FINANSACH PAN W LUBLINIE

spektywie przystąpienia do mechanizmu ERM 2". W ramach pierwszego wystąpienia zaprezentowany został model pozwalający na określenie skutków ekonomicznych wejścia nowego kraju do strefy euro. Symulacje sytuacji gospodarki przed przyjęciem wspólnej waluty oraz po jej wprowadzeniu na przykładzie wybranych krajów dostarczyły bardzo inspirujących danych dla ożywionej

dyskusji uczestników seminarium. W ramach drugiego referatu poruszono w szczególności dyskutowany w ostatnich tygodniach problem konsekwencji funkcjonowania kraju przygotowującego się do przyjęcia wspólnej waluty w systemie stabilizacji kursu ERM 2. Również to wystąpienie spotkało się z licznymi pytaniami i dyskusją.

Jerzy Węclawski

Fot. Michał Caban

Wystąpienie dr. Wawrzyńca Michalczyka

I MIĘDZYNARODOWY DZIECIĘCY FESTIWAL TEATRALNY W JĘZYKU ROSYJSKIM

W dniu 18 kwietnia 2013 r. delegacja pracowników Instytutu Filologii Słowiańskiej gościła w Biłgoraju na I Międzynarodowym Dziecięcym Festiwalu Teatralnym w języku rosyjskim, poświęconym 100. rocznicy urodzin Siergieja Michałkowa – rosyjskiego poety i bajkopisarza.

Uroczyste otwarcie Festiwalu dokonali władze Miasta i Powiatu: Burmistrz Biłgoraja Janusz Roslan oraz Starosta Biłgorajski Marian Tokarski. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: Andriej Potiomkin – Sekretarz Ambasady Federacji Rosyjskiej w Polsce, Józef Bryl – Prezes Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód oraz Ludmiła Czyżowa – przedstawiciel Rosyjskiej Fundacji Kultury.

W skład delegacji IFS UMCS weszli: dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej prof. dr hab. Feliks Czyżewski oraz pracownicy: dr Marek Olejnik i dr Katarzyna Oszust.

Do teatralnych zmagani przystąpiło 12 dziecięcych i młodzieżowych grup teatralnych z pięciu europejskich krajów: Francji, Bułgarii, Ukrainy, Rosji i Polski. Grupy występowały w dwóch kategoriach wiekowych: 8–14 lat oraz 14–18 lat. Artystyczne projekty młodych adeptów sztuki teatralnej oceniało profesjonalne jury, w którego składzie znaleźli się m.in.: Ludmiła Szypielewicz, Prezes Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli i Wykładowców Języka Rosyjskiego (Przewodnicząca), Swietłana Aleksandrowna Wragowa i Siergiej Walentynowicz Kolesnikow – zasłużeni artyści Rosji, Janusz Opryński, dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Konfrontacje”. Jury przyznało nagrody i wyróżnienia w wielu kategoriach. Były nimi statuetki i dyplomy okolicznościowe. Organizatorzy Festiwalu (prof. dr hab. Ludmiła Szypielewicz oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących im. ONZ w Biłgoraju) zapewnili uczestnikom różnorodne atrakcje. Poza warsztatami teatralnymi prowadzonymi przez Mistrzów uczniowie mogli wziąć udział w wycieczce po Biłgoraju oraz specjalnie zorganizowanej dyskoteczce przyjaźni. Lokalne media określiły Festiwal jako „wydarzenie kulturalne na europejską skalę”.

Katarzyna Oszust

Od lewej: prof. S. Michałowski, Rektor UMCS, O. Tywonzuk, prof. Anatolij Zagorodny, Prorektor Politechniki Lwowskiej, dr M. Kamieniecka, M. Jastrubski, L. Pilipienko, prof. H. Ronek

Fot. Michał Caban

WIZYTA DELEGACJI Z POLITECHNIKI LWOWSKIEJ NA WYDZIALE EKONOMICZNYM

W dniach 18–19 kwietnia 2013 r. nasz Uniwersytet odwiedziła delegacja z Narodowego Uniwersytetu Politechniki Lwowskiej w składzie: prof. Anatolij Zagorodny (Prorektor ds. Badań Naukowych i jednocześnie kierownik Katedry Rachunkowości i Analizy) oraz pracownicy Katedry Rachunkowości i Analiz: Olena Tywonzuk, Michajło Jastrubski i Lubomir Pilipienko. Wizyta odbyła się w ramach trwającej od 2012 r. współpracy Wydziału Ekonomicznego z Politechniką Lwowską.

Podczas oficjalnej części uczestnicy delegacji spotkali się z Jego Magnificencją Rektorem prof. Stanisławem Michałowskim. Omówiono dotychczasowe efekty współpracy oraz nakreślono jej kierunki w przyszłości. Goście spotkali się też z władzami Wydziału Ekonomicznego reprezentowanymi przez Dziekana prof. Zbigniewa Pastuszaka oraz dr Małgorzatę Kamieniecką (Prodziekana ds. Studentów).

Merytoryczną częścią wizyty były spotkania z prof. Henrykiem Ron-

kiem oraz pracownikami kierowanego przez niego Zakładu Rachunkowości (ZR) – ze względu na wspólną tematykę badawczą w zakresie rachunkowości, jaka łączy ZR z Katedrą Rachunkowości i Analiz ze Lwowa. Zarówno strona polska, jak i ukraińska nie kryły zadowolenia z dotychczasowej bardzo owocnej współpracy, dyskutując nad jej dalszym rozwojem. Choć trwa ona stosunkowo niedługo, zaowocowała już kilkoma przedsięwzięciami. Na początku 2013 r. ukazała się wspólna monografia w języku angielskim pt. *Accounting and analytical support of the management system of an enterprise* (pod red. A. Zagorodnego i H. Ronka). Warto przypomnieć, iż dotychczas, w ramach współpracy, pracownicy ZR uczestniczyli w międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez stronę ukraińską (marzec 2012 r.), zaś naukowcy z Ukrainy brali udział w konferencji w Nałęczowie współorganizowanej przez ZR (maj 2012 r.). Odbyła się także wzajemna wymiana studentów Wydziału Ekonomicznego

i Politechniki Lwowskiej.

Obok spotkań oficjalnych i merytorycznych nie zabrakło również czasu na pokazanie gościom najpiękniejszych zabytków Lublina i dyskusję oraz wymianę poglądów na różne tematy (m.in. nt. polityki naukowej i funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce i Ukrainie, zwyczajów i kultury w obydwu państwach).

Jako kolejny etap współpracy planowany jest wyjazd pracowników ZR na międzynarodową konferencję organizowaną w dniach 22–24 maja br. we Lwowie. Trwają prace nad przygotowaniem kolejnej monografii z zakresu rachunkowości i analizy finansowej, stanowiącej kontynuację tej opublikowanej na początku 2013 r. Pozostaje zatem życzyć, aby współpraca pomiędzy Uniwersytetem i Politechniką Lwowską przynosiła dalsze znaczące sukcesy na polu naukowym, ale także kulturalno-obyczajowym.

Agnieszka Nózka

Fot. Archiwum Organizatorów

Otwarcie konferencji

PODRÓŻE PO ŚWIECIE LUZOFONII

W dniach 21–22 marca 2013 r. w Centrum Języka Portugalskiego/Camões działającym przy UMCS studenci portugalistyki z całej Polski mogli uczestniczyć w podróży po krajach, w których językiem oficjalnym jest portugalski. W tych właśnie dniach odbyła się II Konferencja Studentów Portugalistyki, której organizatorami byli pracownicy Zakładu Studiów Portugalistycznych UMCS w Lublinie, pod kierunkiem prof. Barbary Hlibowickiej-Węglarz.

W uroczystym otwarciu konferencji uczestniczyli przedstawiciele władz Uniwersytetu: Jego Magnificencja Rektor UMCS, prof. Stanisław Michałowski, Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS, prof. Robert Litwiński oraz dyrektor Centrum Języka Portugalskiego/Camões – prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz, Prorektor UMCS ds. Kształcenia. Gośćmi otwarcia byli także prof. Maria Falska, kierownik Instytutu Filologii Romańskiej oraz prof. Czesław Grzesiak, kierownik Zakładu Literatur Romańskich IFR. Te dwa dni pełne były intensywnej pracy, wymiany opinii oraz interesujących dyskusji wśród studentów przybyłych z różnych ośrodków akademickich Polski: Uniwersytetu Warszawskiego,

Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Wrocławskiego i oczywiście Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Gościem specjalnym konferencji była prof. dr Anabela Dinis Branco de Oliveira z Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, uczelni portugalskiej współpracującej z UMCS w ramach programu Erasmus. Wygłosiła ona wykład inauguracyjny: *E Depois do Adeus – o fim do Império em Almeida Faria e Lobo Antunes* (Schyłek Imperium w twórczości Almeidy Faria i Lobo Antunesa). Po wykładzie inauguracyjnym studenci rozpoczęli prezentacje swoich referatów. Łącznie, w ciągu dwóch dni, przedstawiono ich szesnaście. Tematyka była bardzo różnorodna, ogólnie dotyczyła

literatury, historii, językoznawstwa oraz kultury Portugalii i krajów luzofońskich. Studenci i wszyscy zainteresowani tą tematyką mogli posłuchać wystąpień m.in. o fado, winie portugalskim, artystach portugalskich i brazylijskich.

Konferencję urozmaiciła też projekcja filmów nagrodzonych w Portugalii podczas Festiwalu Filmów Dokumentalnych Rios (*1º Festival Internacional de Cinema Documental e Transmedia*), zaprezentowanych dzięki uprzejmości prof. Anabeli Dinis Branco de Oliveira, organizatorki i jurorki festiwalu, która udostępniła filmy Centrum Języka Portugalskiego/Camões. Kolejnym wydarzeniem uświetniającym konferencję studentów było bez wątpienia uroczyste otwarcie wystawy fotografii prof. dr hab. Joanny Partyki (Wydział Artes Liberales UW) pt. *Saudade*. Zdjęcia autorstwa pani profesor, wykonane w różnych miastach Portugalii (m.in. w Lizbonie, Óbidos i Aveiro) można teraz podziwiać w jednej z sal Centrum Języka Portugalskiego/Camões.

Dla uczestników konferencji była to znakomita okazja, by poznać studentów portugalistyki z uczelni z całej Polski, móc dyskutować o swoich studiach i wspólnych zainteresowaniach. Konferencja zorganizowana w Lublinie była dużym sukcesem i przyczyniła się do integracji studentów luzytanistów, którzy z pewnością zawitają w gościnne progi Centrum podczas kolejnych edycji.

Edyta Jabłonka

Fot. Archiwum Organizatorów

NOWY RZECZNIK PRAW STUDENTA RP

WYWIAD Z ADAMEM SZOTEM

Ewa Kawałko-Marczuk: W jaki sposób jest wybierany i czym zajmuje się Rzecznik Praw Studenta?

Adam Szot: Głównym zadaniem Rzecznika Praw Studenta RP jest obrona interesów studentów poprzez podejmowanie interwencji, kampanii informacyjnych, szkoleń czy debat na terenie całego kraju. Rzecznik ma prawo do wniesienia skargi na decyzje każdej uczelni, która dyskryminuje studenta i łamie przepisy prawa. Może także reprezentować taką osobę przed władzami uczelni. Rzecznik powoływany jest na dwuletnią kadencję przez Parlament Studentów RP.

W jaki sposób studenci mogą korzystać z Pana pomocy?

Najprostszą, a jednocześnie najczęstszą formą, w jakiej studenci zgłaszają się ze swoimi problemami do Rzecznika Praw Studenta, jest droga elektroniczna. Corocznie na skrzynkę e-mail Biura Rzecznika (rps@psrp.org.pl) wpływa ponad 1500 indywidualnych spraw studenckich. Większość problemów udaje się załatwić w drodze kontaktu ze studentem poprzez udzielenie mu informacji na temat przysługujących praw oraz wskazówek dotyczących dalszego postępowania. W sprawach trudniejszych Rzecznik występuje bezpośrednio z pismem do władz uczelni. Interwencje w uczelniach podejmowane są również w przypadku, gdy naruszenie praw studenta dotyczy szerszej grupy osób. Przypadki najtrudniejsze kończą się przeważnie skierowaniem sprawy do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub bezpośrednio do sądu. W takiej sytuacji studenci otrzymują stosowną pomoc merytoryczną. W postępowaniach sądowo-administracyjnych, uznając zasadność skargi studenta, Rzecznik (za pośrednictwem Parlamentu Studentów RP) przyłącza się do sprawy, prezentując swoje stanowisko.

W sprawach systemowych Rzecznik Praw Studenta podejmuje współpracę z różnymi instytucjami publicznymi, jak np. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego czy Rzecznik Praw Obywatelskich.

Jak Pan ocenia sytuację na polskich uczelniach wyższych w zakresie przestrzegania praw studentów? Liczba skarg, które corocznie trafiają do Rzecznika Praw Studenta, jest bardzo wysoka, co mogłoby sugerować, iż z przestrzeganiem praw studentów przez

Fot. Archiwum prywatne

Adam Szot

uczelnie wyższe w Polsce bywa różnie. Sądzę jednak, iż skala ta wynika przede wszystkim z rosnącą świadomości studentów, którzy coraz pewniej i skuteczniej potrafią walczyć o swoje racje. Uważam, iż kulturę prawną polskich uczelni można ogólnie ocenić jako zadowalającą. Jako ekspert w Biurze Rzecznika Praw Studenta oraz ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej obserwowałem, jak sytuacja ta zmieniała się na przestrzeni ostatnich lat i mogę śmiało powiedzieć, iż uczelnie coraz częściej postrzegają studentów jako partnerów do rozmów, a najczęstszą przyczyną naruszeń jest niezrozumienie przepisów oraz zwykle niedbalstwo pracowników uczelni. Dzięki liczным mechanizmom kontroli, w tym sprawowanej przez sądy, coraz rzadziej można dostrzec przypadki świadomego łamania przez uczelnie praw studentów. Niestety, jednak i takie nadal się zdarzają i to niejednokrotnie na dużą skalę.

Sądzę, iż liczba poważnych naruszeń praw studentów będzie stopniowo malała. Będzie to spowodowane wzrostem wiedzy w zakresie obowiązujących przepisów prawnych wśród osób podejmujących decyzje na

uczelniach i wspomnianą już rosnącą świadomością prawną nie tylko studentów, ale wszystkich członków społeczności akademickiej. Do ideału należy nieustannie dążyć, dlatego też niezbędne jest efektywne funkcjonowanie instytucji odpowiedzialnych za kontrolę i nadzór nad przestrzeganiem przez uczelnie praw studentów.

Jakie działania, inicjatywy zamierza Pan podejmować w zakresie polepszenia warunków studiowania i ochrony praw studentów na polskich uczelniach?

Z Biurem Rzecznika Praw Studenta współpracuję od ponad dwóch lat. W tym czasie byłem odpowiedzialny za nadzór merytoryczny nad działaniami podejmowanymi przez Rzecznika oraz sam inicjowałem wiele ze wspomnianych działań. W związku z tym chciałbym po pierwsze podtrzymać dotychczasową aktywność w zakresie pomocy studentom w ich indywidualnych sporach z uczelniami, w szczególności w tych prowadzonych przed sądami. Studenci często dają za wygraną, obawiając się, iż w obliczu postępowania sądowego nie poradzą sobie, występując przeciwko uczelni reprezentowanej przez profesjonalnego prawnika. W przypadkach rażącego naruszenia praw studentów będę dążył do zaangażowania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jednocześnie będę podejmował działania na szerszą skalę. Informacje o problemach, z jakimi borykają się na co dzień pojedynczy studenci są niezwykle cenne dla usprawniania funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego. Dlatego też w swych działaniach będę dążył do upowszechnienia w środowisku akademickim wiedzy w zakresie praw i obowiązków studentów i uczelni oraz podnoszenia świadomości odpowiedzialności za podejmowane przez nich decyzje. Ponadto, analiza rozpatrywanych spraw pozwolić może na zaproponowanie stosowanych zmian legislacyjnych.

Dziękuję za rozmowę.

V LUBELSKI KONKURS ORTOGRAFICZNY

16 kwietnia 2013 r. w sali sesyjnej w lubelskim Ratuszu odbył się finał V Lubelskiego Konkursu Ortograficznego, organizowanego przez Szkołę Podstawową nr 40 im. Leona Kruczkowskiego w Lublinie. Patronat honorowy nad konkursem, corocznie koordynowanym przez mgr Jolantę Siudym i mgr Jolantę Makuch, objął Lubelski Kurator Oświaty. Z kolei patronat merytoryczny niezmiennie od pierwszej edycji konkursu sprawowała prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska – prodziekan ds. ogólnych na Wydziale Humanistycznym oraz kierownik Zakładu Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych UMCS. Celem organizowanego od pięciu lat konkursu jest nie tylko wyłonienie mistrza ortografii, ale także motywowanie najmłodszych lublinian do dbałości o poprawność oraz do systematycznego podwyższania umiejętności językowych.

W finale konkursu udział wzięło 27 uczniów z lubelskich szkół podstawowych, którzy zostali wyłonieni w eliminacjach wewnątrzszkolnych. 16 kwietnia napisali oni dyktando finałowe, które już po raz trzeci skomponowała dr Beata Jarosz z Instytutu Filologii Polskiej UMCS. Tekst odczytała uczestnikom mgr Barbara Wojtaś – doradca merytoryczny. Trud ortograficznych zmagani wynagrodziło wszystkim uczniom zwiedzanie Starego Miasta z miejskim przewodnikiem – Beatą Jawor, po którym ogłoszono wyniki konkursu. Tytuł Lubelskiego Mistrza Ortografii i nagrodę główną – Pióro Prezydenta Miasta Lublin otrzymała Katarzyna Smarz ze Szkoły Podstawowej nr 32 im. Pamięci Majdanka. Pamiątkowe dy-

Fot. Jolanta Makuch

Wiceprezydent Monika Lipińska i prodziekan Wydziału Humanistycznego Małgorzata Karwatowska wręczają nagrody

plomy oraz upominki wręczyły wszystkim uczestnikom: wiceprezydent Lublina – Monika Lipińska, dyrektor Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin – Ewa Dumkiewicz-Sprawka oraz patron merytoryczny – prof. Małgorzata Karwatowska. Konkurs uświetnił występ wokalnie-recytatorski uczennic ze Szkoły Podstawowej nr 40 – Katarzyny i Magdaleny Banasiak.

Milena Zgierska

Fot. Jolanta Makuch

Występ artystyczny

Fot. Elwira Michałkwa

Uczestnicy i organizatorzy konkursu

KONKURS RECYTATORSKI DLA UCZNIÓW

«А и Б сидели на трубе...»

22 marca 2013 r. w Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS odbył się Wojewódzki Konkurs Recytatorski dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych «А и Б сидели на трубе...». Jego celem było upamiętnienie 100. rocznicy uro-

dzin Siergieja Michałkowa (1913–2009) – rosyjskiego poety, pisarza, dramaturga i autora tekstu hymnu Rosji. Siergiej Michałkow był jednym z najbardziej cenionych autorów wierszy, komedii satyrycznych, bajek i opowiadań dla dzieci. To także ojciec znanych współczes-

nych reżyserów kina rosyjskiego: Andrieja Michałkowa-Konczalowskiego i Nikity Michałkowa.

W konkursie wzięli udział uczniowie następujących szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych województwa lubelskiego: Publiczne Gimnazjum w Kłoczewie, ZS im. 7 Pułku Ułanów Lubelskich w Cychowie, ZSO nr 4, Publiczne Gimnazjum nr 2 w Białej Podlaskiej, Powiatowe Gimnazjum w Biłgoraju, Zespół Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie, I LO im. T. Kościuszki w Łukowie, ZSO nr 4, IV LO im. S. Staszica w Białej Podlaskiej, Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. C. Norwida w Białej Podlaskiej, LO im. ONZ w Biłgoraju, VIII LO im. Z. Nałkowskiej w Lublinie, I LO im. Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach, ZS nr 3 im. W. Reymonta w Łukowie, ZS Budowlanych i Ogólnokształcących w Biłgoraju.

Wszyscy uczestnicy konkursu mieli za zadanie wystąpienie z dwoma wierszami lub fragmentami baśni Siergieja Michałkowa w oryginalnej wersji językowej. Jury

V UNIWERSYTECKIE SPOTKANIA Z LITERATURĄ W KOLEGIUM LICENCJACKIM UMCS W RADOMIU

W piątek, 5 kwietnia 2013 r. w murach Kolegium Licencjackiego UMCS w Radomiu odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Uniwersyteckie Spotkania z Literaturą”, tym razem poświęcone gatunkom literackim i zatytułowane „Sylwa”. Bohaterem był znany radomski poeta Adrian Szary – absolwent, a obecnie doktorant UMCS w Lublinie i wykładowca KL UMCS w Radomiu, na co dzień polonista w ZSO nr 6 im. Jana Kochanowskiego oraz instruktor warsztatów literackich w Stowarzyszeniu Centrum Młodzieży „Arka” w Radomiu.

Adrian Szary zaprezentował studentom filologii polskiej wiersze z trzech swoich tomików: *Wianek z myśli*, *CV* i *Abecedarium*. Nie zabrakło też utworów najnowszych, które złożą się na kolejną książkę poetycką, zatytułowaną właśnie *Sylwa*, ze względu na różnorodność rodzajów i gatunków literackich. Zebrani wysłuchali więc wierszy, krótkiej prozy, a nawet bajek. Nie zabrakło liryki wizualnej, uprawianej przez pisarza, na którą składają się m.in. akrostychy, kaligrama i inne tego typu zabawy słowem.

Pokazany został również film w reżyserii Rafała Sadowskiego, poświę-

cony Adrianowi Szaremu, przygotowany na jego zeszłoroczny jubileusz 15-lecia pracy twórczej. Spotkanie uświetniły studentki drugiego i trzeciego roku polonistyki: Jolanta Zbroszczyk, Marta Śmiechowska, Katarzyna Kowalik i Anita Sołśnia, które przeczytały swoje wiersze i zaśpiewały kilka piosenek. Do występu przygotowała je obecna na spotkaniu dr Urszula Majer-Baranowska – wykładowca UMCS w Lublinie, opiekująca się radomskim Kołem Naukowym Polonistów.

Na zakończenie z własną twórczością literacką wystąpił Patryk Płokita – student historii, uczestnik warszta-

w składzie: mgr Małgorzata Nakonieczna – przewodnicząca (Pracownia Glottodydaktyki Języków Słowiańskich), mgr Nina Wróblewska (emerytowany pracownik Pracowni Glottodydaktyki Języków Słowiańskich) i dr Ewa Białek (Zakład Języka Rosyjskiego) oceniało m.in. dobór repertuaru, wymowę, interpretację. Wyłoniono laureatów w dwóch kategoriach wiekowych.

Szkoły gimnazjalne:

- Karol Patejuk (ZSO nr 4, Publiczne Gimnazjum nr 2 w Białej Podlaskiej) – *Лифт и карандаш, Моя любя;*
- Katarzyna Maciocha (Powiatowe Gimnazjum w Biłgoraju) – *Заяц-симулянт;*
- Klaudia Kardas (Publiczne Gimnazjum w Kłoczowie) – *Тридцать шесть и пять, Джинсы.*

Szkoły ponadgimnazjalne:

- Magdalena Szczepańska (VIII LO im. Z. Nałkowskiej w Lublinie) – *Чистописание, Андрюшка;*
- Paulina Murdzek (ZSO Nr 4, IV LO im. S. Staszica w Białej Podlaskiej) – *Модное платье, Чудо;*
- Dominik Ociesa (I LO im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach) – *Чудесные таблетки, Как старик корову продавал.*

• Wyróżnienie – Alicja Sidorowicz (Zespół Szkół Plastycznych im. C.K. Norwida w Lublinie) – *Групп, Бараны.*

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w konkursie i gratulujemy zwycięzcom!

Dr Swietłana Szaszkowa
Dyrektor CJKR

Fot. Krzysztof Chorościński

Studenci radomskiego Kolegium

tów literackich w „Arce” prowadzonych przez Adriana Szarego. Dyrektor Kolegium Licencjackiego UMCS w Radomiu Ireneusz Chorościński przypomniał, że było to piąte spotkanie z cyklu „Uniwersyteckich Spotkań z Literaturą”. Gośćmi poprzednich byli m.in. dr Sebastian Piątkowski, Marcin Kępa, Mateusz Kamiński i młodzi literaci skupieni na warsztatach w „Arce”. Podczas kolejnego spotkania, tym razem historycznego, wystąpi wykładowca UMCS prof. Dariusz Kupisz.

Marta Kania

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA „TECHNOLOGIA W ŚWIECIE BIZNESU”

Samorząd Studentów Wydziału Ekonomicznego 23 kwietnia 2013 r. zorganizował I Ogólnopolską Konferencję Naukową „Technologia w świecie biznesu”. Koordynatorką przedsięwzięcia była Magdalena Kłopotek. Spotkanie otworzyli: Dziekan Wydziału dr hab. Zbigniew Pastuszek, prof. nadzw. oraz Prodziekan dr Mirosław Łoboda.

Konferencja składała się z dwóch bloków. Pierwszy rozpoczął się od wystąpienia przedstawicieli Banku Zachodniego BZ WBK, który jednocześnie był Partnerem wydarzenia. Grzegorz Karwat, Dyrektor Oddziału w Lublinie oraz Piotr Rezmer, Doradca Firmy opowiedzieli o mobilności bankowej oraz w jaki sposób wykorzystują internetowe i bankowe rozwiązania dla firm.

Kolejnym punktem konferencji było wystąpienie przedstawicieli Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Inkubatora Technologicznego UMCS w Lublinie, którzy wspierali organizację konferencji niemal od samego początku.

Wiceprezes fundacji Inkubator Przedsiębiorczości UMCS Jacek Piotrowski spróbował obudzić wśród widowni ducha przedsiębiorczości. Skoncentrował się na przekazaniu informacji, w jaki sposób należy połączyć wiedzę teoretyczną zdobytą na studiach z wiedzą praktyczną, którą zdobywa się w pierwszych etapach prowadzenia działalności gospodarczej. Krzysztof Hołubowicz, specjalista ds. PR Inkubatora Technologicznego UMCS opowiedział o innowacjach, które są wykorzystywane w nowoczes-

nym biznesie. Przedstawił podstawowe informacje na temat szukania pomocy w momencie otwierania własnej działalności gospodarczej.

Po pierwszym bloku odbył się interesujący konkurs wiedzy ogólnoeconomicznej. Nagrodą za dwa pierwsze miejsca był aparat Cyber-Shot od firmy Sony. Zabawa okazała się dosyć wymagająca, gdyż poziom trudności przedstawionych pytań był wysoki.

W drugim bloku Lesław Wąsacz, przedstawiciel firmy Sony, trener VAIO&Tablet zaprezentował innowacyjne rozwiązania wykorzystywane przez jego firmę. Był to pierwszy tego rodzaju pokaz w UMCS, kiedy na żywo prezentowane były produkty oraz wszelkiego rodzaju aplikacje na produktach Sony.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Prezydent Miasta Lublin, Rektor UMCS i Dziekan Wydziału Ekonomicznego. Patronat medialny sprawowało Radio Centrum.

Udana I edycja wydarzenia zachęca Samorząd Studentów Wydziału Ekonomicznego do przygotowania kolejnej konferencji za rok o jeszcze większym zasięgu.

Ewelina Berlińska
RWSS WE UMCS

Fot. K. Osztet

Konferansjerzy

III WOJEWÓDZKI KONKURS PIOSENKI ROSYJSKIEJ

Jedną z form współpracy Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS ze szkołami są przedsięwzięcia o charakterze dydaktycznym, naukowym oraz kulturalnym. Należy do nich Wojewódzki Konkurs Piosenki Rosyjskiej. I edycja odbyła się w 2010 r. Wówczas konkurs skierowany był do węższego kręgu adresatów, przede wszystkim do uczniów ze szkół objętych patronatem Instytutu Filologii Słowiańskiej. Od II edycji inicjatywa swoim zasięgiem obejmuje szkoły z całej Lubelszczyzny. Tegoroczna, III edycja odbyła się 16 kwietnia na Wydziale Humanistycznym UMCS.

Organizatorem konkursu jest Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS przy współpracy z Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS oraz Kołem Naukowym Rusycystów UMCS.

W skład zespołu organizacyjnego weszli: dr Ewa Białek – koordynator projektu, dr Swietłana Szaszkowa – dyrektor Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS, mgr Małgorzata Ułanek – opiekun Koła Naukowego Rusycystów UMCS oraz mgr Elwira Michalska i mgr Jarosław Wojtaszko (reprezentanci CJKR). Konkurs był du-

żym przedsięwzięciem, w którym doskonale sprawdzili się członkowie Koła Naukowego Rusycystów, a także studenci roszjznawstwa – praktykanci. W roli konferansjerów profesjonalnie zaprezentowało się dziesięcioro studentów filologii rosyjskiej i roszjznawstwa: Paulina Gierchard, Barbara Góral, Marcin Górny, Katarzyna Hasiuk, Jakub Kaczor, Ivan Kuznetsov, Swietłana Pozdniakowa, Jakub Stasak, Natalia Witkowska.

III Wojewódzki Konkurs Piosenki Rosyjskiej honorowym patronatem objęli: Marszałek Wojewódz-

stwa Lubelskiego, Lubelski Kurator Oświaty, Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS, Fundacja „Russkij Mir”, a patronatem medialnym – Akademickie Radio Centrum oraz Biłgorajska Telewizja Kablowa. To niemałe przedsięwzięcie muzyczne w dniu finału było wspierane również przez Radio Lublin.

Zgłoszenia na tegoroczny konkurs napłynęły ze szkół z Białej Podlaskiej, Biłgoraja, Chełma, Cycowa, Hrubieszowa, Lublina, Łukowa, Miączyna, Parczewa, Puław, Tomaszowa Lubelskiego, Wisznicy oraz Wojsławic Kolonii. W konkursie finałowym zaprezentowali się uczniowie z 28 szkół, w tym z 18 szkół ponadgimnazjalnych, ośmiu gimnazjów oraz dwóch szkół podstawowych. Wiele osób jest już stałymi uczestnikami tego konkursu.

W tym roku, poza lirycznymi balladami, utworami pop i rock, pojawiły się także piosenki operowe, musicalowe, z filmów oraz w stylu reggae. Na scenie rozbrzmiewały hity z repertuaru m.in. Ałły Pugaczowej i Filipa Kirkorowa, powróciły nastrojowe melodie Anny German. Na scenie wystąpiło aż 62 uczniów, którzy wyśpiewali łącznie 37 utworów wykonawców rosyjskich. Publiczność podziwiała nie tylko kunszt wokalny uczestników, ale także ich grę na instrumentach muzycznych.

W jury zasiadli pracownicy Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, Wydziału Artystycznego UMCS oraz Instytutu Filologii Słowiańskiej KUL. Od II edycji konkursu w jury uczestniczy prof. Marzena Zofia Bernatowicz z Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS.

Fot. J. Staszewski

Gimnazjalistki z Wisznicy

Fot. K. Ożust

Studentki z Koła Naukowego Rusycystów

Nagrody wywalczyli uczniowie z różnych zakątków Lubelszczyzny (Biała Podlaska, Biłgoraj, Chełm, Cyków, Lublin, Parczew, Puławy, Wisznice oraz Wojsławice Kolonia). Nagrodzono aż 15 wykonawców.

I miejsce w kategorii szkoła ponadgimnazjalna – występ solowy zdobył Tomasz Bławucki – uczeń II LO im. Gustawa Orlicz-Dreszera w Chełmie (utwór *Белый конь* z repertuaru Aleksandra Malinina). W kategorii szkoła ponadgimnazjalna – duet / zespół zwyciężyły Natalia Marzec i Agata Hułas – uczennice LO im. ONZ w Biłgoraju (piosenka w stylu reggae *Я солда* z repertuaru duetu 5'nizza). Wyróżnienie za oryginalną aranżację (gitara akustyczna, cajon) pozostało w Lublinie – otrzymali je uczniowie z I LO im. Stanisława Staszica. W kategorii szkoła podstawowa / gimnazjum I miejsce wyśpiewał solista Karol Suchecki z Gimnazjum nr 11 w Lublinie oraz najmłodsze uczestniczki Magdalena i Katarzyna Banasiak ze Szkoły Podstawowej nr 40 im. Leona Kruczkowskiego w Lublinie. Sympatię publiczności zaskarbił sobie m.in. Mateusz Ćwirzeń z Gimnazjum w Zespole Szkół im. 7 Pułku Ułanów Lubelskich w Cycowie, który za przebój Filipa Kirkorowa *Я за тебя умру* otrzymał nie tylko wielkie brawa, ale i nagrodę publiczności ufundowaną przez Koło Naukowe Rusycystów. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy za udział w konkursie. Do rąk uczniów trafiło 30 nagród książkowych.

Konkurs jest doskonałą okazją do promocji Instytutu w wielu środowiskach na Lubelszczyźnie, sprzyja zacieśnieniu współpracy ze szkołami i instytucjami. Nauka języka poprzez muzykę i śpiew jest zarazem dobrą zachętą dla uczniów, a samo śpiewanie w języku obcym – nie lada sprawdzianem umiejętności językowych i wokalnych. Projekt zainicjowany przez dr Ewę Białek harmonijnie wpisuje się w mapę konkursów piosenki rosyjskiej odbywających się w różnych regionach Polski.

Serdecznie dziękujemy patronom III Wojewódzkiego Konkursu Piosenki Rosyjskiej oraz wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowania do konkursu i uczestniczącym w nim.

E. Białek

KONFERENCJA POLSKICH UCZELNI EKONOMICZNYCH W WARSZAWIE

W dniach 7–9 kwietnia 2013 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie odbyła się Konferencja Polskich Uczelni Ekonomicznych, która równocześnie była jubileuszowym XX zjazdem Forum Uczelni Ekonomicznych.

Przedstawiciele Rady Wydziałowej Samorządu Studentów Wydziału Ekonomicznego UMCS uczestniczyli w tym wydarzeniu po raz pierwszy. Uczelnię reprezentowały: Zastępca Przewodniczącego Samorządu Studentów WE Ewelina Berlińska oraz studentka II roku Zarządzania Katarzyna Pycka.

Jeden z paneli dyskusyjnych dotyczył znaczenia działalności społecznej i pracy w uczelnianych samorządach. W dyskusji uczestniczyli m.in.: były europoseł i przewodniczący Parlamentu Studentów RP (PSRP) Andrzej Szejna, przewodniczący PSRP Piotr Müller oraz były Przewodniczący Samorządu Studentów SGH Wojciech Strzałkowski. Dyskusja była niezwykle zajmująca. Potwierdziła, iż wiedza i doświadczenia zdobyte podczas działalności w organizacjach procentują w przyszłej karierze zawodowej. Kolejny gość Łukasz Juskowiak, twórca portalu nieparzekawy.pl, zainicjował dyskusję na temat praktyk studenckich. Przedstawiciele samorządów studenckich m.in. z: Lublina, Olsztyna, Szczecina i Warszawy mieli okazję zaprezentować i skonfrontować zasady panujące w ich uczelniach.

Po południu odbyły się główne obrady Forum Uczelni Ekonomicznych. Była to okazja do szerszego zaprezentowania działalności wydziałowych samorządów. Wystąpienie RWSS WE bardzo zainteresowało obecnych; pojawiło się wiele pytań odnośnie do akcji prowadzonych w naszej Uczelni.

Zjazd był doskonałą okazją do wymiany poglądów, a także wypracowania wspólnego stanowiska na tematy istotne dla wszystkich uczelni wyższych w Polsce.

Ewelina Berlińska
RWSS WE UMCS

Gry animacje ze Studenckim Kółem Naukowym „Globtroter”

Fot. S. Głowacki

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZIEMI I OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ GEOGRAFA NA WYDZIALE NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ ORAZ WYDZIALE ARTYSTYCZNYM

Jak się czuje pętlonurek zgłębiający tajniki jezior? Dlaczego gleba jest reaktorem życia? Jakie są zjawiska optyczne w atmosferze? – odpowiedzi na te i inne pytania można było uzyskać podczas Międzynarodowego Dnia Ziemi, który odbył się 19 kwietnia 2013 r.

Impreza, w tym roku połączona z I Ogólnopolskim Dniem Geografa, została zorganizowana przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz Wydział Artystyczny UMCS. Patronatem honorowym obchody objęli: Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski, Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie. Wśród zaproszonych gości byli również pracownicy Poleskiego Parku Narodowego i Roztoczańskiego Parku Narodowego.

Dzień Ziemi na UMCS jest imprezą cykliczną, skierowaną do ucz-

niów szkół z całej Lubelszczyzny, odbywającą się raz w roku w kwietniu, kiedy przypada Międzynarodowy Dzień Ziemi. W programie znalazły się wykłady, prezentacje multimedialne, gry terenowe, warsztaty oraz pokazy filmów. Celem zajęć było pokazanie w sposób atrakcyjny i nieszablony zagadnień związanych z geografią i ochroną środowiska, a także możliwości wykorzystania materiałów naturalnych w sztuce.

Tegoroczna edycja spotkała się z szerokim zainteresowaniem uczniów nie tylko z Lublina, ale i całego województwa. Uczestnicy reprezentowali szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne

z Białobrzegów, Hrubieszowa, Kobyłan, Kocka, Krasnegostawu, Lublina, Lubartowa, Nałęczowa, Piotrowic, Przybysławic, Samokłesk, Świdnika, Trawnika, Trzydnika Dużego, Woskrzenic i Zakrzowa. Łącznie w obchodach Dnia Ziemi brało udział blisko 800 osób z 27 szkół.

Podczas oficjalnego otwarcia, którego dokonał prof. Stanisław Michałowski, gości powitał dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej prof. Radosław Dobrowolski. W tej części spotkania, oprócz licznie zgromadzonych uczniów, uczestniczyli: dziekan Wydziału Artystycznego prof. Artur Popek, prorektor prof. Ryszard Dębicki, prof. Marian Harasimiuk, pre-

zes Chevron Polska Energy Resources John Claussen, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska Beata Sielewicz, dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego Tadeusz Grabowski wraz z pracownikami: Magdaleną Kaproń i Małgorzatą Pasieką oraz przedstawiciele Poleskiego Parku Narodowego: Elżbieta Kowalska i Sławomir Wróbel.

Tematyka tegorocznych zajęć była bardzo zróżnicowana. Duże zainteresowanie uczniów wzbudziły zajęcia: „Mój zodiak”, „Rozważania przy ciekącym kranie...”, „Mada-gaskar – codzienne życie Malgaczy”, „Morze piasku – Murzuq”, „Puszki i sztuczki – metale z naszego otoczenia”, „Gdzie w Polsce jest Nowy Jork, czyli o zmianach nazw miejscowości”, „Bałkańskim szlakiem nad Adriatyk”, „Lofoty – niezwykły archipelag północnego Atlantyku”, „Wyspy na świecie i ich wykorzystanie przez człowieka”, „Islandia – ludzie i niepowtarzalne krajobrazy”, „Wyprawa do serca Norwegii – Dovrefjell”, „Zjawiska optyczne w atmosferze”, „Lasy Janowskie miejscem wycieczek szkolnych” oraz prezentacje pracowników parków narodowych. Największym zainteresowaniem cieszyły się, jak co roku, zajęcia praktyczne i warsztaty: „Wycieczka w głąb Ziemi”, „Gleba – żyzny naskórek Ziemi”, „Geo-sekrety Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Geo-Quest”, „Gleba – reaktor życia”, „Woda to nie tylko H_2O ”, „Geograficzny detektyw”, „Krajobrazy Lubelszczyzny i ich niepowtarzalne piękno” oraz „Na wodzie i pod wodą – badania limnologiczne”.

Nowością były pokazy w przenośnym planetarium, które zgromadziły największą grupę uczniów. W ofercie znalazły się również zajęcia prowadzone przez pracowników Wydziału Artystycznego: „Warsztaty rzeźbiarskie – Odcisk natury” oraz „Rysunek węglem”. Możliwe było zwiedzanie pracowni, w których wykorzystywane są materiały naturalne, m.in.: skały, węgiel drzewny, wiklina, pigmenty. Część uczniów uczestniczyła w pokazach filmów przyrodniczych, przybliżających problematykę ekologiczną. Atrakcją były również kon-

„Kolizja w przestrzeni”, czyli gdzie budujemy? – konkurs Studenckiego Koła Naukowego Planistów

Fot. S. Głowacki

kursy (z nagrodami!) sprawdzające wiedzę z zakresu geografii, turystyki, zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony środowiska.

Na czas obchodów Dnia Ziemi patio WNoZiGP stało się sceną, na której uczniowie pod kierunkiem studentów ze Studenckiego Koła Naukowego Turystyki i Rekreacji „Globtroter” brali udział w grach animacyjnych. Uwagę uczniów i ich nauczycieli przyciągały liczne wystawy skał, minerałów i skamieniałości. W głównym holu znajdowały się stoiska: Poleskiego Parku Narodowego, Roztoczańskiego Parku Narodowego oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, których pracownicy udzielali informacji na tematy związane z ochroną środowiska.

Organizatorzy pragną serdecznie podziękować instytucjom i firmom, które wsparły obchody Dnia Ziemi: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Poleskiemu

Parkowi Narodowemu, Roztoczańskiemu Parkowi Narodowemu, Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Wydawnictwu Kartograficznemu Kartpol, Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie, Planetarium Gemini, MetLife Amplico, Szlifierni Kamieni Jubilersko-Ozdobnych Inkluz oraz Spółce Bury Trade.

W imieniu koordynatorów chcemy gorąco podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w organizację obchodów Dnia Ziemi – pracownikom naszych Wydziałów, doktorantom oraz studentom kierunków: geografia, turystyka i rekreacja oraz gospodarka przestrzenna.

mgr Łukasz Franczak, Zakład Geomorfologii; dr Joanna Sposób, Zakład Hydrologii Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS

Młodzi laboranci pod kierunkiem dr. Stanisława Chmiela – „Woda to nie tylko H_2O ”

Fot. S. Głowacki

Uczestnicy debaty. Od prawej: prorektor prof. U. Bobryk, dziekan prof. R. Dobrowolski, prodziekan dr J. Rodzoś, dr D. Kociuba

Fot. Izabela Wanatowicz

STUDENCKA DEBATA „GOSPODARKA PRZESTRZENNA W TEORII I PRAKTYCE” – PODSUMOWANIE W ROKU AKADEMICKIM 2012/2013

24 kwietnia 2013 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS odbyła się siódma Studencka Debata z cyklu „Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce”, zorganizowana przez dr Dagmarę Kociubę z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania wraz ze studentami I roku kierunku Gospodarka Przestrzenna, przy współudziale Studenckiego Koła Naukowego Planistów UMCS.

Cykl regularnych spotkań miał charakter dyskusji nad ważnymi z punktu widzenia planowania przestrzennego problemami, którą każdorazowo poprzedzało wystąpienie przybyłego na specjalne zaproszenie gościa. Wymiana wiedzy, doświadczeń i opinii między przedstawicielami różnych środowisk biorących udział w debacie pozwoliła studentom zgłębić tajniki tak szerokiego zagadnienia, jakim jest gospodarka przestrzenna.

W debacie wzięło udział wielu znamienitych gości, a wśród nich JM Rektor prof. Stanisław Michałowski, Prorektor ds. Studenckich prof. Urszula Bobryk, Dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej prof. Radosław Dobrowolski, Prodziekan ds. Studenckich dr Jolanta Rodzoś, prof. Marian Harasimiuk. W debatach licznie uczestniczyli studenci zarówno UMCS, jak też innych lubelskich uczelni.

Zbliżający się koniec roku akademickiego nastraja do podsumowania rezultatów wszystkich spotkań.

Inauguracja Studenckiej Debaty odbyła się pod hasłem „Strategia Lublin 2020 oczami studentów”, a jako goście honorowi uczestniczyli w niej pracownicy Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin: dyrektor Krzysztof Komorski, Sylwia Szajc, dr Jacek Warda, Robert Żyśko oraz Marcin Skrzypek, bezpośrednio zaangażowani w tworzenie dokumentu. Spotkanie było okazją do przyjrzenia się czterem głównym zało-

żeniom strategii: Otwartości, Akademickości, Przedsiębiorczości oraz Przyjazności, z perspektywy studiujących w Lublinie młodych ludzi. Debata była świetną okazją do nawiązania bezpośredniego kontaktu oraz współpracy między Urzędem Miasta a środowiskiem studenckim, zainteresowanym udziałem w kreowaniu przestrzeni Lublina. Bogata w liczne głosy oraz wspólne wnioski dyskusja zrodziła potrzebę zorganizowania kolejnego spotkania,

Goście debaty – pierwszy rząd od lewej: rektor prof. S. Michałowski i dziekan prof. R. Dobrowolski, drugi rząd od prawej: dyr. K. Komorski i prof. M. Harasimiuk

Fot. Izabela Wanatowicz

Fot. Izabela Wanatowicz

Liczenie przybyli na debatę studenci

będącego kontynuacją rozmów na temat „Strategii Rozwoju Lublina w latach 2013–2020”.

Jeśli mowa jest o rozwoju w kontekście przestrzennym, to nie sposób nie wspomnieć o wielkich aglomeracjach miejskich, metropoliach oraz procesie urbanizacji. „Miasta w natury” były więc tematem przewodnim trzeciej debaty, w trakcie której referat wygłosiła prof. dr hab. Daniela Szymańska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dorobek naukowy prelegentki dostarczył uczestnikom debaty nowej wiedzy z zakresu rozwoju wielkich miast w dobie globalizacji oraz uświadomił skalę, powagę oraz mechanizm zachodzących współcześnie zmian gospodarczych, społecznych i przestrzennych.

Zmiany globalne zaczynają się na poziomie lokalnym, ważne jest zatem, aby analizie poddawać najbliższe otoczenie. Bardzo ważny element przestrzeni stanowi społeczeństwo, jako że tę przestrzeń kreuje oraz użytkuje, wpływając na jej charakter. Aby więc zgłębić temat „Wielowymiarowości przestrzeni społecznej miasta”, zaproszono na kolejną debatę dr Magdalenę Smytkowską z Uniwersytetu Gdańskiego. W gorącej dyskusji, jaka rozgorzała po wystąpieniu prelegentki, analizowano podstawowe procesy i zjawiska związane z egzystencją i działalnością ludzką w przestrzeni miast oraz szukano najlepszych rozwiązań towarzyszących temu problemom.

Powstaje jednak pytanie, czy mieszkańcy mają udział w procesie decyzyjnym i mogą realnie

wpływać na kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta. O próbę odpowiedzi na to pytanie poproszony został dr Jacek Warda z Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin w debacie zatytułowanej „Partycypacja społeczna w planowaniu przestrzennym”. Jednym z wniosków płynących ze spotkania było stwierdzenie, iż Studencka Debatę pełni bardzo ważną rolę w kształtowaniu w młodych ludziach potrzeby dyskusji na ważne dla społeczeństwa i przyszłości miasta tematy.

Dr Jacek Warda poprowadził również następną, już szóstą debatę, odbywającą się pod hasłem „TEDxMiasto”, która miała przybliżyć przykłady dobrych praktyk i koncepcji rozwiązań projektowych w miastach na całym świecie, pokazywanych na corocznych zjazdach organizacji TED. Zaprezentowane projekty potwierdziły, iż pozytywne, a i niejednokrotnie radykalne zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta są możliwe dzięki kreatywnym pomysłom oraz zaangażowaniu i współdziałaniu władz oraz mieszkańców miasta.

Pewne pozytywne, innowacyjne zmiany dostrzegalne są w samym Lublinie. Inteligentne Systemy Transportowe (ITS) to rozwiązania komunikacyjne z „najwyższej półki”, które przy wykorzystaniu nowych technologii mają poprawiać jakość funkcjonowania komunikacji miejskiej oraz bezpieczeństwo pasażerów. O najwyższej pozycji Lublina wśród polskich miast pod wzglę-

Fot. Izabela Wanatowicz

Goście specjaliści inauguracyjnej debaty. Od lewej: dyrektor K. Komorski, S. Szajc, R. Żyśko

dem zastosowania ITS-ów, można było przekonać się, uczestnicząc w przedostatniej Studenckiej Debacie: „Inteligentne systemy transportowe w Lublinie i Poznaniu – porównanie”, poprowadzonej przez Emila Bujana, studenta Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Czy jednak miasta potrafią dobrze wykorzystać swoje atuty? Tego można się było dowiedzieć się na ostatnim już w tym semestrze spotkaniu „Czy polskie miasta potrafią się skutecznie promować?”, które 22 maja poprowadziła dr Sylwia Dudek-Mańkowska z Uniwersytetu Warszawskiego.

Studencka Debatę odbywa się pod patronatem JM Rektora UMCS prof. Stanisława Michałowskiego oraz Dziekana Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej prof. Radosława Dobrowolskiego. Patronem medialnym jest Akademickie Radio Centrum.

W imieniu Zespołu Redakcyjnego – Ewelina Habza

Fot. Izabela Wanatowicz

Emil Bujan prezentuje założenia ITS-ów

Fot. Magdalena Makarska-Białokoz

Każdy przedszkolak ma „magiczny palec”

PRZEDSZKOLAK W ŚWIECIE CHEMII

Nieśmiało zaglądamy do sali. Dzieci z grupy pierwszej, trzy- i czteroletnie szkraby właśnie zjadły śniadanie i z ciekawością przyglądają się niecodziennym gościom, czyli nam. Witamy się grzecznie i zaczynamy rozstawiać na biurku nasz „warsztat pracy”. Kątem oka zerkam na grupkę dzieci – kilkoro siedzi grzecznie w kąciку z lalkami, jakiś chłopczyk wczołguje się pod stół, a jedna z dziewczynek biega po sali ze smoczkiem w buzi i kocykiem przy uchu. No cóż, łatwo nie będzie, szepce coś w mojej głowie.

W wyniku porozumienia pomiędzy panią mgr Małgorzatą Kozłowską, pełniącą obowiązki dyrektora Przedszkola nr 65 w Lublinie, a pracownikami Zakładu Chemii Nieorganicznej UMCS, dr Agnieszką Gładysz-Płaską, dr Magdaleną Makarską-Białokoz, dr Moniką Wawrzekiewicz oraz mgr Agnieszką Lipke, pod patronatem kierownika Zakładu prof. Zbigniewa Hubickiego, w dniach 16 i 29 kwietnia odbyły się pokazy chemiczne zatytułowane „Przedszkolak w świecie chemii”. Panie zaprezentowały w przedszkolu szereg doświadczeń chemicznych, w ramach akcji poznawania ciekawych zawodów i zapoznania dzieci z charakterem pracy w laboratorium chemicznym. Pokazy chemiczne „Przedszkolak w świecie chemii” miały też na celu

rozbudzenie zainteresowań dzieci w wieku 3–7 lat zjawiskami zachodzącymi w otaczającym je świecie.

Z uśmiechem zaczynamy swoje „przedstawienie”. Zawód chemika jest ciekawy i czasem bardzo kolorowy, co staramy się w przystępny sposób przekazać naszym słuchaczom, być może przyszłym studentom Wydziału Chemii UMCS ☺☺☺. Chłopczyk spod stołu zerkna na nas jednym okiem, bezpiecznie schowany za nogami krzeselka, jakieś dziecko na widok fartucha i okularów zaczyna popłakiwać, a „kocykowa panienska” odpływa w stronę zabawek. Większość dzieci jednak z zapartym tchem śledzi nasze poczynania. Przedszkolaki coraz śmielej reagują na wszelkie zmiany zachodzące na biurku, aż wreszcie krąg zainteresowanych chemicznymi eksperymentami dzieci za-

myka się wokół nas, z uwagą i ciekawością kontemplując nasze występy.

Pokazy zaczynają się od prezentacji stroju laboratoryjnego, czyli fartucha, okularów ochronnych i gumowych rękawiczek, a następnie używanego przez nas sprzętu. Po krótkim wprowadzeniu z zakresu zasad bezpieczeństwa w laboratorium, przeprowadzamy doświadczenia dotyczące reakcji zegarowych i wykrywania żelaza, czyli popularnej reakcji zwanej „smoczą krwią”. Przy kolejnych eksperymentach pomagają nam już dzieci, sprawdzając, czy ich palce są „magiczne” (doświadczenie z pieprzem) i czy da się ulepić kulkę z cieczy nienewtonowskiej, zachowującej się raz jak woda, raz jak ciało stałe (doświadczenie z mąką ziemniaczaną). Największym zainteresowaniem cieszy się jednak sadzenie kwiatków i drzewek chemicznych – może dlatego, że każdy z nas tęskni w tym roku za wiosną. Każdy chętny maluch może wybrać kolor swojego „kwiatuszka” i z zapartym tchem obserwować rozwój swojej „roślinki”.

Zostawiamy dzieciom ich własnoręcznie zasadzone „drzewka”, umieszczone przez panią wychowawczynię wysoko na szafie, żeby przypadkiem nie wpadły w ciekawskie rączki przyszłych eksperymentatorów, i przenosząc cały „warsztat”, przechodzimy do drugiej grupy. Tutaj nie ma mowy o chowaniu się pod stół czy trwożliwych spojrzaniach. Pięciolatki są chętne do nauki i poznawania nowych rzeczy, zaciekawione doświadczeniami i szczęśliwe, że mają okazję do samodzielnych „akcji”. Ta trochę chemia, trochę magia, nie do końca zrozumiałe zjawiska, budzą żywe zainteresowanie i gdzieś tam nawet chęć zrozumienia zachodzących reakcji chemicznych. Każdy chce sprawdzić, czy ma „magiczny palec”, czy można poboksować się z dziwną mazią znajdującą się w żółtej miedniczce, a już sadzenie „ogrodów chemicznych” doprowadza niecierpliwe przedszkolaki do skrajnej ekscytacji i przepychanek.

Ziarno zostało zasiane. I to nie

Fot. Magdalena Makarska-Białokoz

Wiosna już przyszła, sadzimy chemiczne drzewka i kwiatki.

tylko to chemiczne, kiełkujące w kolorowe fantasmagoryczne kształty w rzędach próbek wypełnionych szkłem wodnym, ale przede wszystkim ziarenko ciekawości, chęci poznawania przyrody i zjawisk zachodzących w otaczającym nas świecie. W wieku przedszkolnym dzieci są otwarte na nowe doznania i wrażliwe na każdy bodziec. Umiejętne dostarczanie nowych wrażeń i podpowiadanie właściwego kierunku rozwoju intelektualnego i duchowego jest chyba najważniejszym zadaniem rodziców i wychowawców. Nie wystarczy odpowiadać na pytania żądnych wiedzy przedszkolaków, trzeba ich jeszcze nauczyć zadziwienia światem i prób samodzielnego wyjaśnienia, o co w tym wszystkim chodzi. Dzisiejszy świat oferuje coraz więcej zabawek i atrakcji, nie zawsze wartościowych, zalewających chłonne umysły dzieci. Nadmiar bodźców prowadzi do obniżenia progu wrażliwości, coraz częściej też do znużenia i zniechęcenia. Dlatego tak ważne jest to, co umieszczamy w głowach swoich dzieci w pierwszych latach ich życia. Mam nadzieję, że przedszkolaki z Przedszkola nr 65 w Lublinie zapamiętają choć częściowo naszą wizytę, a także towarzyszące jej emocje. Każdą zabawkę można kupić za wymierną cenę, ale zobaczyć zainteresowanie i podziw w oczach dziecka bez wydawania pieniędzy – BEZCENNE!

Magdalena Makarska-Białokoz

Fot. Magdalena Makarska-Białokoz

Efekt starzeń przedszkolaków – „ogrody chemiczne”

II DWUJĘZYCZNY KONKURS RECYTATORSKI W CJKP UMCS

W związku z 60. rocznicą śmierci Juliana Tuwima (zm. 27 grudnia 1953 r.) i stuleciem jego poetyckiego debiutu (publikacji wiersza *Prośba* w „Kurierze Warszawskim”), Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu dorobku poety dla dziedzictwa narodowego, ogłosił rok 2013 Rokiem Juliana Tuwima. **„Poezja Juliana Tuwima jest jedną z najważniejszych w XX wieku propozycji uprawiania sztuki słowa.** Bogata i różnorodna twórczość autora *Kwiatów polskich* stanowi żywotną i atrakcyjną propozycję dla odbiorców w każdym wieku”¹.

W Centrum Języka i Kultury Polskiej UMCS, z inicjatywy jednego z wykładowców tej placówki, a zarazem aktora Teatru „Provizorium” – Jacka Brzezińskiego, także postanowiliśmy oddać hołd temu wielkiemu poecie, „który kształtował język, wyobraźnię i społeczną wrażliwość wielu pokoleń Polaków, ucząc ich zarazem poczucia humoru i ukazując optymizm codziennego życia”². 11 kwietnia zorganizowano więc w auli CJKP II Dwujęzyczny Konkurs Recytatorski³. Jeden ze studentów – Tadeusz Borowski narysował plakat zachęcający do przybycia na konkursowe eliminacje. Drugi plakat sporządził pracownik techniczny CJKP – mgr Wacław Kostko. Oba ozdabiały scenę, na której odbywały się występy. W eliminacjach konkursowych mógł wziąć udział każdy student uczący się w CJKP UMCS w roku akademickim 2012/2013. Każdy uczestnik mówił po polsku utwór Tuwima lub tekst przetłumaczony przez poetę na język polski. Każdy recytator prezentował dwa teksty – jeden po polsku, a drugi w wybranym przez siebie języku.

W konkursie wzięło udział 19 studentów roku zerowego CJKP. Wszyscy recytatorzy byli indywidualnie zapowiadani przez studentów z grupy podyplomowej. Dzięki temu zgromadzeni na widowni: Dyrekcja CJKP w osobach: prof. dr. hab. Jana Mazura i dr Agaty Małycki, nauczyciele i studenci Centrum mogli bliżej poznać sylwetki uczestników konkursu ►

Fot. Włodzisław Kosko

Uczestnicy konkursu z prof. Janem Mazurem i organizatorami

i dowiedzieć się o ich różnorodnych talentach i umiejętnościach. Konkurs Recytatorski poprzedzony został krótkim wykładem połączonym z prezentacją na temat życia i twórczości Juliana Tuwima, który przygotowała mgr Róża Ciesielska-Musameh, ucząca w CJKP litera-

tury polskiej. Interpretacje recytatorskie oceniane były przez jury składające się z przedstawicieli Dyrekcji Centrum – dr Agaty Małyski, wybranych nauczycieli: dr Grażyny Przechodzikiej, mgr Aliny Faroussi i mgr Róży Ciesielskiej-Musameh oraz studentów studiów podyplomowych znających języki: rosyjski, ukraiński i białoruski – Walentego Mazija z Ukrainy i Iwana Wasilczuka z Białorusi. Jury miało bardzo trudne zadanie. Wszyscy uczestnicy Konkursu okazali się bowiem bardzo dobrze przygotowani do występu. Dlatego też Koncert laureatów, werdykt jury, wręczenie dyplomów uczestnictwa⁴, nagród i wyróżnień konkursowych, a także przyznanie nagrody publiczności nastąpiło dopiero tydzień później – 18 kwietnia 2013 r. W koncercie laureatów wystąpiło osiem osób:

1. Maria Trydzieńska (Białoruś) – A. Puszkina, *List Tatiany do Oniegi* (ros.)
2. Anastazja Berlizowa (Ukraina) – J. Tuwim, *Spóźniony słowik* (pol.)
3. Igor Prus (Ukraina) – T. Szewczenko, fragm. poematu *I martwym, i żywym, i nienarodzonym* (ukr.)
4. Anna Gumeniuk (Ukraina) – J. Tuwim, *Prośba o pustynię* (pol.)
5. Anastazja Jaroszewicz (Bia-

łoruś) – A. Diemientiew, *Ballada o matce* (ros.)

6. Paweł Anacki (Białoruś) – J. Tuwim, *Mieszkańcy* (pol.)

7. Natalia Greczucha (Białoruś) – Sergiusz Jesienin, *Czarny człowiek* (ros.)

8. Nadzieja Gołowacz (Białoruś) – J. Tuwim, *Dziewczynka z zapłakami* (pol.).

Pierwszą nagrodę *ex aequo* zdobyły Nadzieja Głowacz i Natalia Greczucha. Obie laureatki pochodzą z Białorusi. Natalia Greczucha otrzymała jeszcze nagrodę publiczności⁵. Uroczystego wręczenia nagród i wyróżnień dokonali: Prodziekan Wydziału Humanistycznego – prof. Irmina Wawrzyczek, Dyrektor CJKP – prof. Jan Mazur oraz Zastępca Dyrektora CJKP – dr Agata Małyska.

Specjalnym prezentem dla wszystkich nagrodzonych był występ taneczny Wiktorii Zdybel oraz popis gry na łyżkach Alesia Adaśki z akompaniamentem na akordeonie Walentego Wojciechowskiego, a także recytacja wierszy Tuwima *Lokomotywa* i *Ptasie radio* przez studentów ze studiów podyplomowych.

Spotkanie podsumował prof. Jan Mazur. Gratulując wszystkim wykonawcom i organizatorom, podkreślił, że organizowanie tego typu spotkań w CJKP jest wielce pożyteczną inicjatywą i warto ją co roku powtarzać.

Jacek Brzeziński
Anna Trębska-Kerntopf

Fot. Katarzyna Link

1. Na podstawie: <http://dziecisawazne.pl/rok-2013-rokiem-juliana-tuwima/> [dostęp: 29 kwietnia 2013 r.].

2. Por.: Tekst uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 2012 r. odnośnie do ustanowienia roku 2013 rokiem Juliana Tuwima.

3. I Dwujęzyczny Konkurs Recytatorski miał miejsce w CJKP w roku 2003.

4. Dyplomy przygotowali: Katarzyna Dołżycka – kustosz biblioteki CJKP oraz Włodzisław Kosko – pracownik techniczny naszej placówki.

5. Głosowanie przebiegało pod czujnym okiem dr Danieli Kołodziej, prowadzącej w CJKP zajęcia z historii Polski.

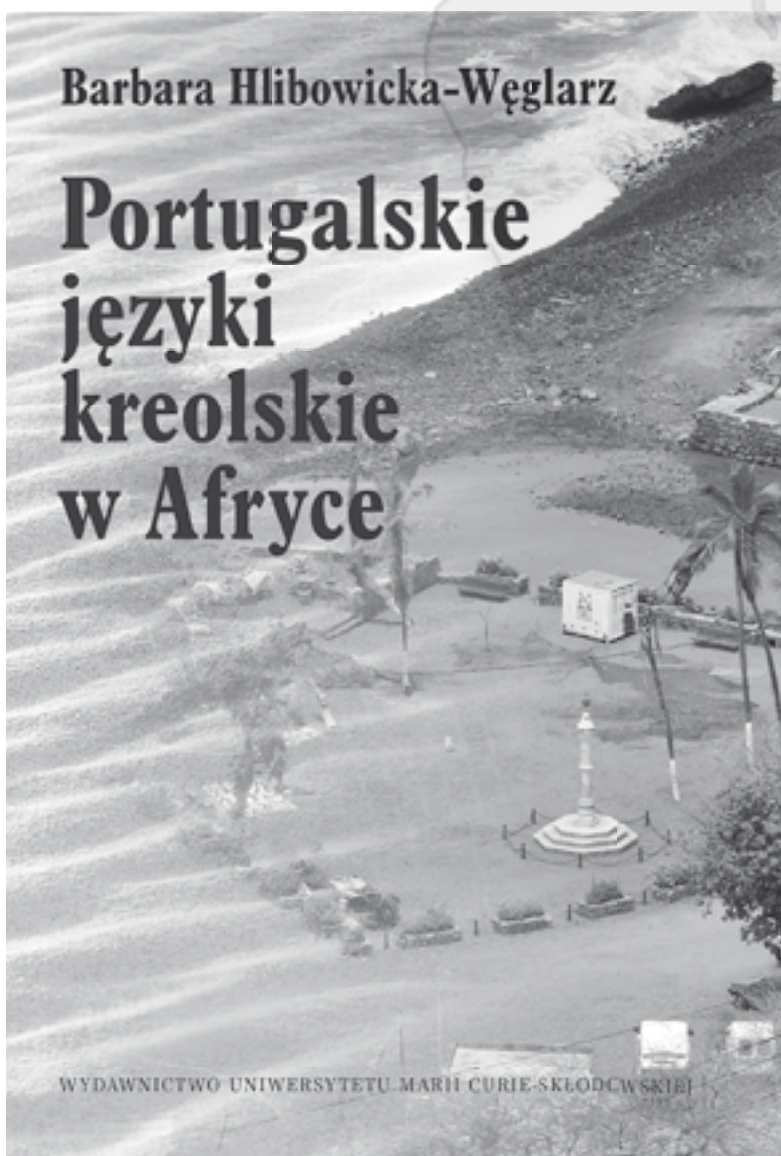
„PORTUGALSKIE JĘZYKI KREOLSKIE W AFRYCE”

W lutym 2013 r. ukazała się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej monografia autorstwa prof. Barbary Hlibowickiej-Węglarz zatytułowana *Portugalskie języki kreolskie w Afryce* (Lublin, Wydawnictwo UMCS, ss. 221).

 Monografia jest kompetentną prezentacją zagadnień z dziedziny lingwistyki kontaktów językowych, mocno osadzoną w światowej literaturze przedmiotu, niosącą ze sobą niewątpliwe walory poznawcze. Jej dodatkową zaletą jest fakt, że została napisana w języku polskim, a to z kolei sprawia, że wypełnia ona lukę w rodzimym piśmiennictwie dotyczącym tych szczególnych systemów porozumiewania się, jakimi były i są języki kreolskie.

Praca składa się z dwóch części: pierwszej, będącej wprowadzeniem do problematyki języków kreolskich i drugiej, odnoszącej się do portugalskich języków kreolskich występujących w Afryce, czyli na obszarze Górnej Gwinei oraz na wyspach Zatoki Gwinejskiej.

Część pierwsza składa się z trzech rozdziałów. Pierwszy zawiera objaśnienia i definicje konieczne do zrozumienia i rozróżnienia podstawowych pojęć dotyczących sytuacji kontaktów języków: *pidginu*, *lingua franca* i języków wehikularnych oraz języków kreolskich. Zostały w nim również opisane cechy charakterystyczne języków kreolskich, wyróżniające je jako interetniczne formacje spośród pidginów i innych języków naturalnych ►

ze względu na specyficzny kontekst społeczny ich powstawania oraz ich strukturę.

Drugi rozdział poświęcony został kwestii, która do dziś nie została rozstrzygnięta, a mianowicie pochodzeniu języków kreolskich. Jest to bardzo rzetelny i ciekawy przegląd koncepcji o statusie hipotez, jako że dociekania na temat mającego miejsce przed wiekami procesu pidginizacji i kreolizacji kodów językowych o ustnej tradycji jest zadaniem niezmiernie trudnym, jeśli w ogóle możliwym.

Pierwszą część monografii kończy prezentacja dorobku pierwszych badaczy języków kreolskich – Adolfo Coelho, zwolennika kształtowania się języków kreolskich na zasadzie uproszczeń językowych dokonywanych przez użytkowników języków substratu na językach europejskich kolonizatorów, i Hugo Schucharda, badacza kreoli ukształtowanych na bazie portugalskiego, który mieszanie się języków uznawał za jedno z najważniejszych zagadnień, jakimi powinno zajmować się językoznawstwo.

Część druga monografii dotyczy portugalskich języków kreolskich w Afryce. Otwiera ją rozdział poświęcony kontekstom historyczno-społecznym, w jakich powstawały języki kreolskie trzech regionów Afryki: specyfice wyspiarskich, początkowo niezamieszkałych i zaludnianych czarnymi niewolnikami przez portugalskich odkrywców-kolonizatorów terytoriów archipelagu Wysp Zielonego Przylądka, Świętego Tomasza i Książęcej oraz terenu „Rzek Gwinei”, gdzie kontakty między Portugalczykami a posługującymi się rozmaitymi językami afrykańskimi tubylcami ograniczały się do wymiany handlowej. Odmienność warunków, w jakich zachodził proces kreolizacji spowodowała, że języki kreolskie na bazie leksykalnej języka portugalskiego w regionie Górnej Gwinei i Zatoki

Gwinejskiej tworzą dwie oddzielne rodziny językowe. Hipotezy na temat ich pochodzenia zaprezentowane zostały w rozdziale drugim.

Opisowi cech strukturalnych występujących w Afryce języków kreolskich na bazie portugalskiego poświęcony został trzeci rozdział tej części monografii. Na przykładzie trzech cech systemowych (środków reprezentacji kategorii czasu, trybu i aspektu, czasowników seryjnych i negacji zdaniowej) pokazane zostały odmienności języków kreolskich występujących na badanym obszarze w stosunku do języka portugalskiego. Wskazano jednocześnie na ich bliskość z cechami konkretnych języków afrykańskich (z rodziny Niger-Kongo). Co więcej, wykazano różnice i podobieństwa języków kreolskich występujących na badanym obszarze, tj. w Zatoce Gwinejskiej (Wyspy Świętego Tomasza, Książęca, Ano Bom) i w regionie Górnej Gwinei (Wyspy Zielonego Przylądka i Gwinei Bissau). Ta część monografii, chociaż wymagająca znajomości podstawowych pojęć językoznawczego opisu, w sposób przejrzysty i uporządkowany przedstawia wybrane cechy systemowe poszczególnych języków kreolskich Górnej Gwinei (*Guineense*, *Caboverdiano*, *Santiaguense*) i Zatoki Gwinejskiej (*Santomense*, *Angolar*, *Fa 'Ambô*, *Principense*). Służą temu starannie dobrane z rozlicznych źródeł przykłady struktur zdaniowych ilustrujących daną systemową odmienność, której rozpoznanie ułatwiają towarzyszące im odpowiedzi zdaniowe wyrażone w języku portugalskim i polskim oraz klarowne komentarze. Ten sposób prezentacji sprawia, że nawet czytelnik nieznający języka portugalskiego może zrozumieć, na czym polegają analizowane odmienności i na ile specyficzne są wykładniki opisywanych kategorii gramatycznych.

Ostatni rozdział jest bardzo interesujący szczególnie dla socjolingwisty, który odnajdzie tu wiele znanych problemów związanych z wpływem wyobrażeń językowych i statusu języków na ich przyswajanie i poziom osiąganych kompetencji, a także negatywnych skutków nauczania dzieci wyłącznie w języku niemacierzystym. Taka sytuacja występuje w Republice Gwinei Bissau i jest uwarunkowana różnorodnością etniczną i różnorodnością tego kraju, gdzie oprócz kreolskiego, w czynnym użyciu pozostaje ponad 20 języków afrykańskich oraz za oficjalny uznany został język portugalski, którym posługuje się zaledwie 11% populacji. Inna sytuacja występuje w dwujęzycznej Republice Zielonego Przylądka: portugalski jest językiem oficjalnym używanym w sytuacjach formalnych i znanym 80% ludności, a mający status języka narodowego kreolski – *Caboverdiano*, skutecznie z nim konkuruje i nie tylko dominuje w kontaktach codziennych, ale również jest językiem będącym emblematem tożsamości jego użytkowników oraz językiem, w którym powstaje literatura. W Republice Świętego Tomasza i Książęcej, której sytuację językową można określić mianem dyglosji, powszechnie znany portugalski cieszy się największym prestiżem, a języki kreolskie tracą na znaczeniu.

Monografia Barbary Hlibowickiej-Węglarz to cenna pozycja, która może być źródłem informacji nie tylko dla językoznawców chcących zgłębić wiedzę typowo językową na temat języków kreolskich, ale również socjolingwistów, historyków i wszystkich tych, którzy interesują się szeroko pojętą problematyką kontaktów językowych i społecznych.

**dr hab. Krystyna
Wróblewska-Pawlak,
prof. UW**

UROCZYSTOŚCI
JUBILEUSZOWE
Z OKAZJI 60-LECIA
ZESPOŁU TAŃCA
LUDOWEGO UMCS
W ŁUBLINIE

Fotografie: Jacek Ryś, Edward Styżej

INKUBATOR
MEDIALNO-ARTYSTYCZNY
UNIwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie

INNOWACYJNE PROJEKTY

NOWE MEDIA

PRZESTRZEŃ DIALOGU

KULTURA WIEDZY

NOWOCZESNA EDUKACJA MEDIALNA

MEDIA LAB

PRZEMYSŁY KREATYWNE

PROFESJONALNA PRODUKCJA TELEWIZYJNA,
DŹWIĘKOWA I ARTYSTYCZNA

WWW.INKUBATOR-UMCS.PL

WWW.UMCS.LUBLIN.PL ♦ WWW.ACK.LUBLIN.PL